

**NOKTA
ATIŞI**

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

1. SORU

Tüfêğin icadını mertliğin bozulması sayan zihnin ----- teknolojiyle değil, er meydanında da artık aletin işleyip elin görünmesinedir. Bir başka söyleyişle edebiyatın epik değerleri yıkılmakta, yerine konanlar ise öncekiler kadar ----- gelmemektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A** kabulü - değişik
- B** bulanıklığı - önemli
- C** itirazı - mertane
- D** çelişkisi - işlevsel
- E** karşı çıkması - sıradan

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM

- 1** Birinci boşlukta, zihnin teknolojiye değil; er meydanında aletin işleyip elin görünmez hâle gelmesine yönelik bir karşı duruşundan söz edilir. Bu anlamı en uygun karşılayan sözcük **“itirazı”**dır.
- 2** İkinci boşlukta, yıkılan epik değerlerin yerine gelenlerin eskisi kadar yiğitçe, soylu ve kahramanca bir hava taşımadığı anlatılır. Bu bağlama en uygun sözcük **“mertane”**dir.
- 3** Diğer seçeneklerdeki sözcükler ya anlam ilişkisini bozmakta ya da cümlelerin anlatım bütünlüğüne uymamaktadır.

Bu nedenle doğru cevap C şıkkıdır.

**NOKTA
ATIŞI**

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

2. SORU

2. aktarmak: iletmek, bildirmek.

geri: Geçmiş, mazi.

hafif: Şiddeti, kalınlığı veya yoğunluğu az olan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “aktarmak, geri, hafif” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Hikâyenin gerisinde Ahmet, olduğu gibi aktardığı mektubunda ondan hafif bir alayla “kumarbaz” diye söz eder.
- B) Dışarıdaki birkaç teneke kömürü de ocağa aktardıktan sonra geriye hafif eşyaları odasına yerleştirmek kalıyordu.
- C) İşimiz hafif olsa da artık geride bu mesleği yapmak isteyecek, teknik konuları kendilerine aktarabileceğim kimse kalmadı.
- D) Masanın üstünde duran, geri kalmış saate baktı; bir taraftan radyoda çalan hafif parçayı dinlerken diğer taraftan Hasan Bey’in köylüden aktardığı ibretlik hikâyeyi düşündü.
- E) Hayatında biraz gerilere gittiğimizde hafif, puslu bir karanlık içinde şehri terk eden ailenin dramıyla yazarın aslında kendi hayal kırıklıklarını aktardığı görülür.

DOĞRU CEVAP: E

ÇÖZÜM

1

“Aktarmak” sözcüğü soruda “iletmek, bildirmek” anlamında verilmiştir. E seçeneğinde “yazarın kendi hayal kırıklıklarını aktardığı” ifadesinde bu anlamıyla kullanılmıştır.

2

“Geri” sözcüğü “geçmiş, mazi” anlamındadır. E seçeneğindeki “hayatında biraz gerilere gittiğimizde” ifadesi geçmişe dönüşü anlatır.

3

“Hafif” sözcüğü “şiddeti, kalınlığı veya yoğunluğu az olan” anlamındadır. E seçeneğindeki “hafif, puslu bir karanlık” sözünde yoğunluğu az olan anlamı vardır. Bu nedenle üç sözcük de verilen anlamlarıyla E seçeneğinde kullanılmıştır.

Bu nedenle doğru cevap E şıkkıdır.

3. SORU

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, altı çizili deyimın anlamı ayraç () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?
- A) Buradan köye yürüyerek gideceğim, gözünüz kesiyorsa siz de gelirsiniz. (Bir işi yapabilme konusunda kendisine veya başkalarına güvenmek)
- B) Bir sanatçı ne zaman sanatından fire vermeye başlarsa bilin ki orada maddi bir kaygı onun eserini esir almıştır. (Uzlaşmaya varmak, vazgeçmek)
- C) Bu insanlara yapılan haksızlık ortada, bu işin su götürür yanı kalmadı bence. (Başka türlü yorumlanacak bir yönü bulunmamak)
- D) Bazı şarkıcılar gelip geçicidir, çabuk unutulurlar; bazılarınınsa sırtı yere gelmez. (Bir işte konumunu kaybetmemek, güçlü olmak)
- E) İşçiler böyle ayak sürümeye devam ederse bu inşaatın, söyledikleri tarihte bitmesi mümkün değil. (Verilen bir işi ağırdan almak)

DOĞRU CEVAP: B**ÇÖZÜM**

- 1 Soru, altı çizili deyim ile parantez içindeki açıklamanın uyuşmadığı seçeneği sormaktadır.
- 2 '**Fire vermek**' deyimini; eksilmek, kayıp vermek, niteliğinden ödün vermek anlamındadır.
- 3 B seçeneğinde parantez içinde verilen 'Uzlaşmaya varmak, vazgeçmek' açıklaması '**fire vermek**' deyiminin anlamı değildir.
- 4 Diğer seçeneklerdeki deyimlerle verilen açıklamalar birbiriyle uyumludur.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

4. SORU

4. (I) Markaların en büyük hedefi, kendi sektöründe akla gelen ilk marka olmaktır. (II) Bu yüzden marka, bir işletmenin tüm varlığını temsil ediyor; ticari hayatında bir mihenk taşı vazifesi görüp kimliklerini yansıtıyor. (III) Adeta bir parmak izi niteliği taşıyor. (IV) Ürün çeşitliliğinin az olduğu dönemlerde pazara girerek alanlarında ilk tescilli marka olanlar önlenemez şekilde “jenerik isim” hâline dönüşüyor. (V) Zamanla tüketici zihninde oluşan, ağızdan ağıza yayılan ve kendi sektör kategorisinde ürün adı yerine geçen “jenerik marka”lara çok sık rastlanıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, markaların ortak bir amacına değinilmiştir.
- B) II. cümlede, önceki cümlelerin bir sonucu ortaya konmuştur.
- C) III. cümlede, markanın şirket için anlamından söz edilmiştir.
- D) IV. cümlede, pazara ilk giren ürünlerin avantajlı olduğu ifade edilmiştir.
- E) V. cümlede, jenerik markaların avantajının nasıl olduğundan bahsedilmiştir.

DOĞRU CEVAP:

E

ÇÖZÜM

- 1 Soruda numaralanmış cümlelerle ilgili yargılar değerlendirilmektedir.
- 2 V. cümlede jenerik markaların tüketici zihninde oluşup ağızdan ağıza yayıldığı anlatılır.
- 3 Ancak bu cümlede jenerik markaların avantajının nasıl oluştuğu açık biçimde açıklanmaz.
- 4 Bu nedenle söylenemeyecek ifade olarak E seçeneği kabul edilir.

Bu nedenle doğru cevap E şıkkıdır.

5. SORU

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yarıyıl tatilini sokakta arkadaşlarıyla yakantop oynayarak geçirdi.
- B) Birçok fabrikaya kayyım atanması kamuoyunun tepkisini çekti.
- C) Türk sinemasının yakışıklı aktörü Ayhan Işık'ta boy pos harikuladeydi.
- D) Benim için pazar kahvaltısının olmazsa olmazı yeşilzeytindir.
- E) Düğünde Yörük kızının giydiğı pileli elbise göz alıcıydı.

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM

- 1 Soruda yazım yanlışı yapılan seçeneğin bulunması istenmektedir.
- 2 D seçeneğinde geçen "yeşilzeytindir" ifadesinde yazım yanlışı vardır.
- 3 Doğru yazım "yeşil zeytindir" şeklinde ayrı olmalıdır.
- 4 Bu nedenle yazım yanlışı yapılan seçenek D'dir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

6. SORU

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) Sanatçı kendine özgü bir dil oluşturmamışsa, hayatı farklı bir açıdan ele almamışsa eskileri yinelemek durumunda kalmaz mı?
- B) Hiçbir zaman öyle büyük umutlarım olmadı benim; büyük düşlerim, özlemlerim, büyük beklentilerim olmadı hayattan.
- C) Öğrenciyken ben de derslerden, kitaplardan, gazetelerden ... öğrendiğim bilgileri küçük kâğıtlara yazıyordum.
- D) Allah senin belanı versin, diye beddua etmesi kavgayı izleyen kalabalığı daha da tedirgin etmeye yetmişti.
- E) En beğendiğim yazarlardan biri olan Haldun Taner, çocuk yaşta yazmaya başladığı tiyatro, öykü ve düzyazılarıyla tanınmıştır.

DOĞRU CEVAP:

E

ÇÖZÜM

- 1 Soruda noktalama yanlışı yapılan seçeneğin bulunması istenmektedir.
- 2 E seçeneğinde “Haldun Taner” sözünden sonra virgül kullanılması yanlıştır.
- 3 Özneyi oluşturan söz grubu ile yüklem arasında bu tür bir virgül kullanılmaz; cümle “En beğendiğim yazarlardan biri olan Haldun Taner çocuk yaşta yazmaya başladığı tiyatro, öykü ve düzyazılarıyla tanınmıştır.” biçiminde olmalıdır.
- 4 Bu nedenle noktalama yanlışı yapılan seçenek E’dir.

Bu nedenle doğru cevap E şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

7. SORU

7. Aşağıdaki parçada ses olaylarından hangisi yoktur?

Öteden beri biliyordum ki şu veya bu çevreden, şu veya bu sayıda insanın iyi ve sevimli bulduğu şiirler yazmak mümkündü. Böyle bir yol seçtikten sonra, geçerli ortalamaı fark etmek ve o normlara uygun olanı üretmeyi sürdürmek de gerekiyordu. Ama böylesi bir yol, toplumun beğenilerinin sürekli değişmesi yüzünden beni kendime yabancılaşma batağına götürürdü.

- A) Ünlü daralması
- B) Ünsüz benzeşmesi
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Kaynaştırma

DOĞRU CEVAP: **A**

ÇÖZÜM

- 1 Soruda parçada bulunmayan ses olayının belirlenmesi istenmektedir.
- 2 Parçada ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması, kaynaştırma ve ünlü düşmesine örnekler bulunmaktadır.
- 3 Buna karşılık ünlü daralmasına örnek oluşturacak bir kullanım yoktur.
- 4 Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap A şıkkıdır.

8. SORU

Bu tarihte Mustafa Kemal'in Ankara'ya gelişi boşuna
I II
değildi. Hem cephelerle irtibatın kolay olması hem de
politik.gelişmelerin merkezi olması nedeniyle bu küçük
Anadolu şehrinin başkent olması planlanıyordu. Ancak
III
başta, İngiltere olmak üzere bazı ülkeler, Ankara'nın fiziki
şartlarını gerekçe göstererek Ankara'nın başkent olması,
IV
durumunda burada elçilik açmayacaklarını
V
söylemişlerdi.

Yukarıdaki parçada altı çizili sözcüklerin aldığı eklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı sözcük ilgi durum eki almıştır.
- B) II numaralı sözcük fiilden isim yapan yapım eki almıştır.
- C) III numaralı sözcük hem yapım hem çekim eki almıştır.
- D) IV numaralı sözcük üçüncü çoğul kişi iyelik eki almıştır.
- E) V numaralı sözcük bulunma durum eki almıştır.

DOĞRU CEVAP: D**ÇÖZÜM**

- 1 Soruda, altı çizili sözcüklerin aldığı eklerle ilgili yanlış olan yargı sorulmaktadır.
- 2 II numaralı sözcükte fiilden isim yapan yapım eki, V numaralı sözcükte ise bulunma durum eki vardır.
- 3 IV numaralı sözcükte üçüncü çoğul kişi iyelik eki değil, başka çekim ekleri bulunmaktadır; bu yüzden "üçüncü çoğul kişi iyelik eki almıştır" yargısı doğru değildir.
- 4 Bu nedenle söylenemeyecek ifade D seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

9. SORU

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcükler, sözcük türü yönüyle özdeştir?

- A) Hiçbir konuda ona yalan söylemedim, her şeyi olduğu gibi anlattım.
- B) Bazı günler kendimle baş başa kalmak isterim, insanların çoğundan uzaklaşırım.
- C) Bazıları dersi dinlemiyor, ne anlatıldığını takip etmiyordu.
- D) Bütün isteklerini yaptım, hiçbirine itiraz etmedim.
- E) Onunla tanışınca her konuda anlaşılabileceğin biri olduğunu sen de anlarsın.

DOĞRU CEVAP C

ÇÖZÜM

- 1 Soruda altı çizili sözcüklerin sözcük türü bakımından aynı olduğu seçenek sorulmaktadır.
- 2 C seçeneğinde “Bazıları” belgisiz zamirdir; çünkü bir adın yerine kullanılmıştır.
- 3 Aynı cümledeki “ne” de soru zamiridir; “anlatılan şey” anlamını karşılar.
- 4 İki sözcük de zamir olduğu için doğru cevap C seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap C şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

10. SORU

- 10.** Ülkemizin ulu dağlarını, ıssız koylarını, göç dışında kimsenin ayak basmadığı sarp geçitlerini anlatan renkler; en az kendileri kadar etkileyici motif ve desenlerde yer yer boy gösteriyor.

Bu cümlelerin öğelerinin dizilişi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne - yer tamlayıcısı - zarf tümleci - yüklem
B) Özne - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem
C) Belirtili nesne - yer tamlayıcısı - zarf tümleci - yüklem
D) Belirtili nesne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem
E) Özne - zarf tümleci - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem

DOĞRU CEVAP A

ÇÖZÜM

1. Yüklem “boy gösteriyor” sözüdür.
2. “Ülkemizin ulu dağlarını, ıssız koylarını, göç dışında kimsenin ayak basmadığı sarp geçitlerini anlatan renkler” sözü özne görevindedir.
3. “En az kendileri kadar etkileyici motif ve desenlerde” sözü yer tamlayıcısıdır; “yer yer” sözü ise zarf tümlecidir.
4. Bu nedenle öge dizilişi “özne - yer tamlayıcısı - zarf tümleci - yüklem” olur.

Bu nedenle doğru cevap A şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

11. SORU

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem de zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) Adam, işten çıkarıldığını ailesine söylememek için erkenden yattı.
- B) Köyün muhtarı, hayatı boyunca bu tür işlerden uzak durmaya çalışmıştı.
- C) Seninle gelmeyi çok isterdim, ancak evde beni bekleyen bir yığın iş var.
- D) Üniversite mezunu genç, iş görüşmesinin sonucunu öğrenince üzüntüden perişan oldu.
- E) Katledilen kuşları görünce hemen görevlileri arayıp bilgi verdi.

DOĞRU CEVAP D

ÇÖZÜM

- 1 Soruda hem isim-fiil hem de zarf-fiil bulunan cümle sorulmaktadır.
- 2 D seçeneğinde “görüşmesinin” sözcüğünde “-me” isim-fiil eki vardır.
- 3 Aynı cümlede “öğrenince” sözcüğü “-ince” zarf-fiil ekiyle kurulmuştur.
- 4 Bu nedenle hem isim-fiil hem zarf-fiil bulunan seçenek D’dir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

12. SORU

12. Gök cisimlerinin çok belirgin farklara göre sınıflandırıldığını düşünebilirsiniz. Ancak bazen kullanılan kavramlar sanıldığı kadar kesin çizgilerle ayırmak mümkün olmayabilir. Dünya'dan hacimce 1321, kütlece 318 kat büyük olan ve büyük oranda hidrojen ve helyumdan oluşan Jüpiter neden bir yıldız değil de bir gezegen olarak kabul ediliyor? Yıldızlar arası ortamdaki yoğun toz ve gaz bulutu kendi kütle çekim etkisiyle içe doğru çökerken merkezi yoğunlaşmaya ve ısınmaya başlar. Bu yoğun ve sıcak merkez zamanla yıldız oluşturur. Bir gök cisminin yıldız olarak sınıflandırılabilmesi için çekirdeğinde nükleer füzyon tepkimeleri gerçekleşebilmelidir. Bunun için bir yıldızın kütlelerinin Jüpiter'in külesinden en az 80 kat büyük olması (Güneş'in külesinin en az % 8'i) gerekir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Sayısal verilere	B) Neden-sonuç ilişkisine
C) Karşılaştırmaya	D) Tanımlamaya
E) Örneklemeye	

DOĞRU CEVAP:

D

ÇÖZÜM

- 1 Soruda parçanın anlatımında yer verilmeyen anlatım biçimi sorulmaktadır.
- 2 Parçada "1321", "318", "80 kat", "% 8" gibi sayısal verilere yer verilmiştir; ayrıca Jüpiter ile yıldızların kütleleri arasında karşılaştırma yapılmıştır.
- 3 Jüpiter'in neden yıldız değil de gezegen kabul edildiği açıklanırken neden-sonuç ilişkisi kurulmuş, Jüpiter örneği üzerinden konu somutlaştırılmıştır.
- 4 Ancak parçada doğrudan bir tanım yapılmamıştır. Bu nedenle yer verilmeyen unsur D seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

13. SORU

13. (I) Bilimin öngörülerine göre bu şekilde yaşamaya devam edersek bundan yaklaşık 30 yıl sonra Amazon Yağmur Ormanları hızla azaldığı için yeterli miktarda nem üretemeyecek hale gelecek. (II) Bu durum da tabii olarak bir zamanlar içinde yaşayan canlı türlerinin yok olmasını, küresel su döngüsünün değişimini tetikleyecek. (III) Küresel su döngüsünün değişimi ise küresel ısınmayı hızlandırarak kutupların buzsuz kalmasına neden olacak. (IV) Beyaz buz örtüsü olmadığı için güneş enerjisinin kırılım ve yansıma oranı düşecek. (V) Eğer bunun önüne geçilemezse 2040'lara gelindiğinde bu donmuş topraklar çözünüp yeni tür virüslerle birlikte metan gazı salınımının ortaya çıkmasına sebep olacak.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bulundukları topraklar; hiçbir canlının barınmadığı, verimsiz ve kurak bir alana dönüşecek." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM

- 1 Soruda anlam akışına uygun olarak verilen cümlelerin parçadaki hangi cümleden sonra getirilebileceği sorulmaktadır.
- 2 Verilen cümledeki 'Bulundukları topraklar' ifadesi, Amazon Yağmur Ormanları'nın gelecekte alacağı durumu açıklamaktadır.
- 3 I. cümlede Amazon'un artık yeterli miktarda nem üretemeyeceği belirtilir. Hemen ardından toprakların verimsiz ve kurak bir alana dönüşeceğinin söylenmesi anlam akışına uygundur. Sonraki II. cümlede de bunun canlı türlerinin yok oluşuna ve küresel su döngüsünün değişimine yol açacağı açıklanır.
- 4 Bu nedenle verilen cümle I. cümleden sonra getirilmelidir.

Bu nedenle doğru cevap A şıkkıdır.

**NOKTA
ATIŞI**

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

14. SORU

- 14.** (I) Baştan beri, “zaman” Gürsel Korat’ı çok uğraştıran bir sorun. (II) *Zaman Yeli*’nde felsefi düşünceyle boğuşan kahramanlar vardı. (III) *Güvercine Ağıt*’ta inanç ve düşüncelerin zaman içinde coğrafyalar üzerindeki dolaşımını ve bunun felsefi izlerini gördük. (IV) İnsan, zaman içinde kendi hayat felsefesinde gerçekleşen değişimi ise gerçekten tam olarak göremiyor. (V) *Kalenderiye*’de bunların yanı sıra bireylerin kendi yaşam deneyimlerinden çıkardıkları zaman algısıyla yüz yüze geliyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DOĞRU CEVAP:

D

ÇÖZÜM

- 1 Parçada Gürsel Korat’ın eserlerinde “zaman” temasının nasıl işlendiği anlatılmaktadır.
- 2 II, III ve V. cümlelerde yazarın eserlerinden örnekler verilerek bu tema somutlaştırılmaktadır.
- 3 IV. cümlede ise eserlerden ve Gürsel Korat’ın anlatım çizgisinden uzaklaşıp genel bir yargıya geçilmiştir. Bu cümle paragrafın konu akışına uymaz.
- 4 Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle IV. cümledir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

15. SORU

15. (I) Leyla Erbil, bireyin iç dünyasına nüfuz edebilmenin en etkili yolunun, geniş bir şimdiki zaman içinde geçmişe ve geleceğe sıçramalar yapan insan bilincinin doğal akışının anlatımı olduğunu düşünüyor. (II) Yarattığı ayrıksı, sıra dışı roman ve öykü karakterlerinin zihinlerine ayna tutarak onların düşünce ve duygularını net bir biçimde ifade etme olanağı buluyordu. (III) Böylece o “yarı deli” öykü kişilerinin anlatımı üzerinden, topluma ve bireylere en etkili eleştirilerini yöneltiyor. (IV) Leyla Erbil’in ayrıksı kişilerin zihin dünyalarını, kendi özünde; biçim ve içeriğinde yoğunlaştıran kısa romanlarının arasında Üç Başlı Ejderha’nın ayrı bir yeri olduğunu kanısındayım. (V) Üç Başlı Ejderha’da Leyla Erbil; Burmalı Sütun’u, metnin merkezine oturtturarak okuru farklı zaman katmanlarında gezdiriyor. (VI) Üç Başlı Ejderha; tarih, arkeoloji, mitoloji, kent, toplumsal olaylar bağlamında anlamları çoğalan “özgür ve özgün” bir Leyla Erbil anlatısı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

DOĞRU CEVAP C

ÇÖZÜM

- 1 Parçanın ilk üç cümlesinde Leyla Erbil’in anlatım anlayışı ve karakterlerinin iç dünyasını yansıtmaya biçimi genel olarak anlatılır.
- 2 III. cümle, bu genel düşüncenin sonucu niteliğindedir ve ilk bölümün anlamını tamamlar.
- 3 IV. cümleden itibaren konu, Leyla Erbil’in Üç Başlı Ejderha adlı eserine ve bu eserin özelliklerine yönelir.

Bu nedenle doğru cevap C şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

16. SORU

16. ----- . Bu durum biraz da kişinin birey olabilmesiyle ilgilidir. Toplumda genellikle sosyalleşme telkinleri yapılsa da insan her yönden kendine yetebilmeli, zorunlu hâllerde hayatını tek başına idame ettirebilmeli. İnsan sosyal bir varlıktır ama bu başkaları olmadan yaşayamamak anlamında düşünülmemeli. Kuşkusuz insan, hayatı boyunca yalnız yaşasın, yaşayabilsin demek değildir bu. Ama belli zamanlarda belki de kendini dinlemesi gerektiği hâlde kişi yalnız kalamıyor, kısa zamanda başkalarına gereksinim duyuyorsa kişinin öz sorgulamaya ihtiyacı vardır. Sosyal olsun olmasın her insanın yalnız yaşayabilme öz güvenini ve becerisini taşıyabilmesi, hayatın türlü sürprizlerine daha hazırlıklı olmasını beraberinde getirir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Yalnız kalan insanların sosyalleşme süreçlerinde bazı sıkıntılar yaşamaları gayet doğal karşılanmalı
B) İnsan hayatı boyunca başkalarına ihtiyaç hissetmeden yalnız başına yaşayabilmeli
C) Sosyal bir varlık olarak insan mümkün olduğunca başkalarıyla birlikte yaşamalı
D) Sosyalleşmenin de yalnız kalabilmenin de kendine göre bazı ayrıcalıkları olduğu bilinmeli
E) İnsan gerekli hâllerde üstelik toplumun kabullerine

DOĞRU CEVAP E

ÇÖZÜM

- 1 Parçada insanın sosyal bir varlık olduğu kabul edilmekle birlikte gerekli hâllerde yalnız kalabilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.
- 2 İlk cümle, devamındaki “Bu durum” ifadesinin karşılığını vermeli ve parçanın ana düşüncesini hazırlamalıdır.
- 3 E seçeneği, toplumun kabullerine rağmen tek başına kalabilme becerisini edinmeyi anlattığı için parçanın girişine uygundur.

Bu nedenle doğru cevap E şıkkıdır.

NOKTA
ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

17. SORU

17. Oğuz Atay'ı bugünkü Türk okuyucusuna tanıtan eserlerin başında, 1970'li yıllarda yayımlanan Tutunamayanlar gelir. Diğer bir deyişle Tutunamayanlar, Türk yazarlarına yönelik ilk okumalarımızda karşımıza çıkan önemli, temel eserlerden biridir. Edebiyatımızda öyle eserler vardır ki yazarından fazla ünlenmiş, şöhreti sahibinin önüne geçmiştir. Oğuz Atay, "Tutunamayanlar Yazarı" diye anılır neredeyse.

Bu parçada sözü edilen kitabın en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temel eser kimliği taşıması
- B) Sanatçının ilk eseri olması
- C) Yazıldığı döneme ışık tutması
- D) Sanatçının adıyla özdeşleşmesi
- E) Çok ilgi gören bir ürün olması

DOĞRU CEVAP D

ÇÖZÜM

- 1 Parçada Tutunamayanlar'ın Oğuz Atay'ı bugünkü Türk okuyucusuna tanıtan eserlerin başında geldiği belirtilmektedir.
- 2 Eserin yazarından fazla ün kazandığı ve şöhretinin sahibinin önüne geçtiği vurgulanmıştır.
- 3 "Oğuz Atay, 'Tutunamayanlar Yazarı' diye anılır." cümlesi, kitabın sanatçının adıyla özdeşleştiğini gösterir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

18. SORU

18. Türklerde kahve kültürünü incelemek için yerli kaynaklar içerisinde Osmanlı yeme içme kültürü üzerine en kapsamlı bilgilerin yer aldığı kitaplar arasında bulunan surnamelere göz atmak yerinde olacaktır. Surnameler, Osmanlı şehzadelerinin sünnet törenlerinin, padişah çocuk ve kardeşlerinin evlenme düğünlerinin, padişah çocuklarının doğumları vesilesiyle yapılan şenliklerin ayrıntılı biçimde anlatıldığı eserlerdir. 1582 yılında yazılmış olan İntizamî ve Âlî surnamelerinin yeme içme bölümlerini incelediğimizde şenlik mekânlarında kahve ile birlikte şerbet, gül suyu ve tatlı ikramları yazılmış. Şenlik mekânlarından sonra servis edilen kahveler ile su servis edilmediği görülmektedir. Yabancı yazarların kitaplarını incelediğimizde ise hemen hemen hepsi Osmanlı halkının kahveden önce su tükettiğini yazmışlardır. 1763-1784 yılları arasında İzmir ve İstanbul'un İsveç Konsolosluğunda tercüman olarak görev yapan bir kişi, Osmanlı örf ve adetleri üzerine yazdığı kitabında "Türkler sabah kalktıklarında su içip üzerine kahve içler." şeklinde bilgi verir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Şenliklerde kahve ile suyun birlikte servis edilmesi XVIII. yüzyıldan sonraki dönemlerde görülen bir uygulamadır.
- B) Kahve içilirken yanında su dışında çeşitli ikramlar da servis edilmektedir.
- C) Surnameler özel görevli kişilerin halkın gündelik hayatına dair tuttukları, ayrıntılı, resmî notlardan oluşur.
- D) Yabancı kaynaklar Türklerde kahve kültürüyle ilgili çelişkili bilgiler vermiştir.
- E) Surnamelerde şenlik ve törenlere katılan yabancı devlet görevlileri hakkında da bilgi verilmektedir.

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM

1. Parçada yerli kaynak olarak surnamelerden ve yabancı yazarların aktardığı bilgilerden söz edilmektedir.
2. Surnamelerde, şenlik mekânlarında kahve ile birlikte şerbet, gül suyu ve tatlı ikramlarının yer aldığı açıkça belirtilmiştir.
3. Bu bilgi, kahvenin yanında su dışında çeşitli ikramların da sunulduğunu gösterir.
4. Bu nedenle parçadan çıkarılabilecek doğru yargı B seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

19. SORU

19. Fransa'daki salon geleneği yüzyıllar boyunca sürmüştür. Salonlar on sekizinci yüzyılda Aydınlanma Çağı'yla daha felsefi bir yapıya bürünerek erkek figürlerin kendi yetkinliklerini sergiledikleri bir merkeze dönüşürken on dokuzuncu yüzyılda romantikler ve beraberinde getirdikleri müziklerin dâhil olmasıyla, yeniden farklılaşmıştır. Ancak ev sahibi rolünü genellikle kadınlar sürdürmeye devam etmiştir. Yirminci yüzyılda da salonlar çeşitli sanatçılar; yazar, fotoğrafçı, müzisyen ve dansçıları kabul etmeye devam etmiştir. Bunun yanında, aristokratik salonların bir evvelki yüzyılın geleneklerine olan bağlılığını reddeden, yeni ve modern bir sanat yaratım çabasında olan avangartlar; yeni, alternatif bir grup oluşturmuşlardır.

Bu parçada Fransa'daki salon geleneği ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Uzun süreli bir geçmişinin olduğuna
- B) Katılımcılarının niteliklerine
- C) Yirminci yüzyılda alternatiflerinin oluştuğuna
- D) Sanatsal bir merkez olma işlevini yitirdiğine
- E) Müziğin ne zaman dâhil olduğuna

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM

- 1 Parçada salon geleneğinin yüzyıllar boyunca sürdüğü, yani uzun bir geçmişe sahip olduğu belirtilmiştir.
- 2 On sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıllardaki katılımcılar ile müziğin on dokuzuncu yüzyılda dâhil olduğu bilgisi verilmiştir.
- 3 Ayrıca yirminci yüzyılda avangartların yeni, alternatif bir grup oluşturduğu da söylenmiştir.
- 4 Ancak salonların sanatsal merkez olma işlevini yitirdiğine dair bir bilgi yoktur; aksine sanatçıları kabul etmeye devam ettikleri belirtilmiştir. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

20. SORU

20. Her insan karar vermekte zorluk çektiği durumlarda, herkesin yaptığını yapmaya yönelir. Çoğunluğun düşüncesinin doğru olamadığı durumlarda bile insanların topluluğa uymaya eğilimli olduğunu, Asch adlı bir psikolog, 1955 yılında yaptığı bir deneyle çok çarpıcı bir şekilde ortaya koymuştur. Daha sonra sosyal psikolojide klasik nitelik kazanan bu deneyde Asch, algı konusunda bir test yapacağını söylediği beş deneği bir masa etrafında toplamış ve onlardan kendilerine gösterilen karttaki bir çizgiyi diğer karttaki üç çizgiden biriyle eşleştirmelerini istemiştir. Ancak araştırmada bir gerçek denek ve dört tane de araştırma asistanı yer almıştır. Asıl denek, cevabı doğru bulsa da diğer deneklere ayak yurdurmak zorunda kalmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız kalmamak için insanlar topluluğa uymayı güvenli bulurlar.
- B) Aynı kültür ve inancı paylaşan insanlar ortak kararlar alır.
- C) Sürüye uymak insanın sosyal bir varlık olduğunun göstergesidir.
- D) Gruba dâhil olmak adına onların yaptıklarına uyum gösterilir.
- E) Beğenilme veya dışlanma endişesiyle insanlar benzer davranışlar sergiler.

DOĞRU CEVAP:

B

ÇÖZÜM

- 1 Parçada Asch deneyinden hareketle insanların çoğunluğa uyma eğiliminde oldukları anlatılmaktadır.
- 2 A, C, D ve E seçenekleri bu genel düşünceyle ilişkilendirilebilir; çünkü grup baskısı, dışlanmama isteği ve topluluğa uyma davranışı metnin ana fikriyle uyumludur.
- 3 Ancak B seçeneğinde geçen "aynı kültür ve inancı paylaşan insanlar ortak kararlar alır" yargısı parçada yer alan bilgilerden çıkarılamaz.
- 4 Parçada kültür ve inanç ortaklığından değil, çoğunluğa uyma davranışından söz edildiği için doğru cevap B seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

21. SORU

21. Büyüklerimizin “göz açıp kapayıncaya kadar” dediği süreyi nasıl uzatabiliriz ve bunu nasıl lehimize çevirebiliriz derdine düşmüşüz en nihayetinde. Ahmet Hamdi Tanpınar, Saatleri Ayarlama Enstitüsü adlı eserinde “Hepimiz ömrümüzün kısalığından şikâyet ederiz fakat gün denen şeyi bir an evvel ve farkına varmadan harcamak için neler yapmayız?” der. Gerçekten boşa geçirdiğimiz onca güne dönüp baktığımızda ömrümüzün kısalığından şikâyet etmeye ne kadar hakkımız var diye düşünmeden edemiyor insan. Bir ömrümüz daha olsa ders alır mıydık acaba yanlışlarımızdan yoksa yine kaçmanın yollarını mı arardık diye cevaplı aslında çok da iyi bildiğimiz sorular soruyorum kendime.

Bu parçada asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ömrün çabuk geçip tükenmesinden
- B) Anın kıymetinin bilinmemesinden
- C) Ömrün kısalığıyla ilgili şikâyetlerden
- D) Yaşanacak bir vakit beklentisinden
- E) Zamanın yeterince anlaşılamamasından

DOĞRU CEVAP:

B

ÇÖZÜM

1. Parçada insanların ömrün kısalığından şikâyet ettikleri, ancak günleri farkına varmadan harcadıkları vurgulanmaktadır.
2. Tanpınar'ın sözü de insanların zamanı bilinçsizce tükettiğini açıkça göstermektedir.
3. Yani asıl yakınılan durum, hayatın kısa olması değil; eldeki anların ve günlerin değerinin bilinmemesidir.
4. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

22. SORU

22-23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gezinmesi gereken edebî mecra yerine başka bir sokağa sapıyor bugünün yazarı. Ya yazdığına güvenmiyor ya da yazıyı araç kılarak kısa sürede ünlenmek, çok para kazanmak istiyor. Örneklerinde iki yakın örnek, Yaşar Kemal ve Orhan Pamuk dururken neden başka kötü örnekleri kendilerine reva görüyorlar? Yazmanın çalışmak, bilmek, kendi kıyısında kozasını örmek olduğunu göz ardı ediyorlar. Burada romancılara bir önerim, Ernest Hemingway'in "buzdağı ilkesi"ni tez elden öğrenmeleri. Neden dersiniz? Okurun bilmemesi gerekenleri sayıp dökmenin, yazdıklarınızın şifresini vermenin bir anlamı yok. Yazmak; yaşayıp ettikleriniz, okuduklarınızdan süzerek metne taşıdıklarınızdır. Eğer bunu beceremiyorsanız bir sözcük yığıntısı getirir koyarsınız okurun önüne. Orada siz dâhil her şey vardır ama yazdığınız, "iyi edebiyat" değildir.

22. Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Orhan Pamuk ve Yaşar Kemal'in nitelikli yazarlar olduğunu düşünmektedir.
- B) Günümüz yazarlarının kısa sürede tanınma hevesinde olmalarından şikâyetçidir.
- C) Romanın ticari bir gayeyle yazılmasını edebiyata yakıştıramamaktadır.
- D) Romanda konuyu değil teknik başarıyı önemsemektedir.
- E) Romanın, yaşamın bir izdüşümü olduğunu düşünmektedir.

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM

- 1 Parçada yazar, günümüz yazarlarının kısa sürede ünlenme ve para kazanma isteğini eleştirmektedir.
- 2 Yaşananların ve okunanların yazıda doğal biçimde erimesi gerektiğini, romanın hayatla bağ kurması gerektiğini savunmaktadır.
- 3 "Her cümlenin başına bir teknik getirmek" anlayışını ise iyi edebiyat saymamaktadır; yani salt teknik gösterişi yeterli bulmaz.
- 4 Bu nedenle yazar için "Romanda konuyu değil teknik başarıyı önemsemektedir." sözü söylenemez; doğru cevap D seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap D şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

23. SORU

22-23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gezinmesi gereken edebî mecra yerine başka bir sokağa sapıyor bugünün yazarı. Ya yazdığına güvenmiyor ya da yazıyı araç kılarak kısa sürede ünlenmek, çok para kazanmak istiyor. Önlerinde iki yakın örnek, Yaşar Kemal ve Orhan Pamuk dururken neden başka kötü örnekleri kendilerine reva görüyorlar? Yazmanın çalışmak, bilmek, kendi kıyısında kozasını örmek olduğunu göz ardı ediyorlar. Burada romancılara bir önerim, Ernest Hemingway'in "buzdağı ilkesi"ni tez elden öğrenmeleri. Neden dersiniz? Okurun bilmemesi gerekenleri sayıp dökmenin, yazdıklarınızın şifresini vermenin bir anlamı yok. Yazmak; yaşayıp ettikleriniz, okuduklarınızdan süzerek metne taşıdıklarınızdır. Eğer bunu beceremiyorsanız bir sözcük yığınızı getirir koyarsınız okurun önüne. Orada siz dâhil her şey vardır ama yazdığınız, "iyi edebiyat" değildir.

23. Bu parçadan hareketle Ernest Hemingway'in "buzdağı ilkesi" aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bir yazar hangi konuda derinlemesine bilgi sahibi ise o konuda kalem oynatmalıdır.
- B) Okur, bir yazarın eserinde edebiyat dışında gizli bir amaç güttüğünü sezer.
- C) Metinde hazır olarak verilmeyen bilgiler hikâyenin temelini güçlendirir.
- D) Yazılanların açık ve anlaşılır olması eserin okur üzerindeki etkisini zayıflatır.
- E) Eserin kalıcılığını okur ile kurduğu duygusal bağın derinliği belirler.

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM

- 1 Parçada, Hemingway'in "buzdağı ilkesi"nin romancılar için önemli bir ölçüt olduğu söylenmektedir.
- 2 Bu ilkeye göre yazar, her şeyi açık açık anlatmamalı; okurun bilmemesi gereken ayrıntıları metne yığmamalıdır.
- 3 Asıl önemli olan, görünmeyen bilgi ve yaşantı birikiminin metnin altında bulunması ve hikâyeyi içten içe desteklemesidir.
- 4 Bu nedenle "Metinde hazır olarak verilmeyen bilgiler hikâyenin temelini güçlendirir." yargısı doğru olup cevap C seçeneğidir.

Bu nedenle doğru cevap C şıkkıdır.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

24-25-26. SORU

24-25-26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dâhi için en yaygın kullanılan tanım, “yüksek zekâya sahip olan bir kişi”dir. Sıra dışı zekâya sahip insanlar için uluslararası bir dernek olan MENSA, dünya nüfusunun sadece %2’sinin dâhi olduğunu ileri sürüyor. Albert Einstein birçokları tarafından bir dâhi olarak nitelendirilse de dâhi olmak aklınızda inanılmaz miktarda bilgi tutmaktan çok daha fazlası demek. Dâhilikte beyin çalışmaya programlanma şekli ile alakalıdır. Bilim insanları Albert Einstein’ın beyni üzerinde çalışırken bilişsel düşünceyi kontrol eden gri madde bölümünde daha fazla kıvrım olduğunu fark ettiler. Kendinizi Einstein seviyesinde bir deha yapmanız mümkün olmasa da beyninizin potansiyelini artırmak için yapabilecekleriniz var. Bunlar arasında hafızanızı eğitmek, daha fazla ve düzenli okumak ve kendinize dikkat dağınıklığı olmadan düşünmenizi sağlayacak zaman oluşturmak bulunuyor. Dâhilik tam net bir şey olmadığından dolayı dâhi olabilmek için belirlenen bir yöntem yok. Ayrıca bir dâhi olmak, bir IQ testini başarıyla geçmek anlamına gelmiyor. Farklı tür dâhiler de mevcut; örneğin yaratıcı ve sportif dâhiler, standart testlerde dehalarını ortaya koyabilecek kişiler değiller.

24. Bu parçada dâhilik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Tek bir alana özgü olmadığına B) Farklı yaklaşımlarla tanımlanabildiğine
C) Hakkında bilimsel araştırmalar yapıldığına D) Sadece bilgiye dönük bir yetenek olmadığına
E) Hafıza gücü ile paralel olduğuna

25. Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceleri destekler niteliktedir?

- A) Deha, belli bir konuya yöneltilmiş derin bir dikkatin mahsulüdür.
B) Deha görülme-yeni görme, yapılmayanı yapabilme becerisidir.
C) Deha denilen şey; yüzde bir ilham, yüzde doksan dokuz terdir.
D) Deha, insanın kendi ateşini yakmasıdır.
E) Deha, biraz daha sabırlı olabilmekten başka bir şey değildir.

26. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Tanık gösterme C) Karşılaştırma
D) Tartışma E) Örnekleme

24. SORU

DOĞRU
CEVAP:

E

1. Parçada dâhiliğin farklı biçimlerde tanımlanabildiği, yalnızca bilgiye indirgenemeyeceği ve bu konuda bilimsel araştırmalar yapıldığı anlatılmıştır.
2. Ayrıca yaratıcı ve sportif dâhilerden söz edilerek dâhiliğin tek bir alana özgü olmadığı da belirtilmiştir.
3. Ancak dâhiliğin hafıza gücüyle paralel olduğuna dair açık bir bilgi verilmemiştir. Bu yüzden doğru cevap E’dir.

25. SORU

DOĞRU
CEVAP:

A

1. Parçada dâhiliğin yalnızca doğuştan gelen zekâ değil; zihni geliştirme, düzenli okuma ve dikkatini toplama ile de ilgili olduğu vurgulanır.
2. “Deha, belli bir konuya yöneltilmiş derin bir dikkatin mahsulüdür.” sözü bu düşünceyle örtüşür.
3. Bu nedenle parçadaki düşünceleri en iyi destekleyen seçenek A’dır.

26. SORU

DOĞRU
CEVAP:

B

1. Parçada açıklama, örnekleme ve yer yer karşılaştırma/tartışma özelliklerinden yararlanılmıştır.
2. MENSA ve Einstein örneği verilerek konu somutlaştırılmıştır; ancak herhangi bir kişinin sözü doğrudan aktarılmamış, tanık gösterme yapılmamıştır.
3. Bu nedenle parçanın anlatımında bulunmayan anlatım biçimi B seçeneğindeki “Tanık gösterme”dir.

Sonuç: 24 = E, 25 = A, 26 = B

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

27-28-29-30. SORU

27-30. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Ali, Burak, Ceyda ve Deniz adlı kişiler bir mağazadan pantolon, gömlek, ceket, tişört ve çorap çeşitlerinde kıyafet almışlardır. Bu kişilerin aldıkları kıyafetlere ilişkin kimi bilgiler şu şekildedir:

- Her kıyafet çeşidi iki kişi tarafından satın alınmıştır.
- Ali ve Deniz üçer çeşit, Burak ve Ceyda ikiye çeşit kıyafet almıştır.
- Ali ve Deniz, tişört dışında aynı çeşit kıyafet satın almamışlardır.
- Burak ve Ceyda'nın aldığı kıyafet çeşitleri birbirinden farklıdır.
- Ali gömlek, Deniz pantolon almamıştır.
- Burak çorap, Ceyda ceket almamıştır.

27. Buna göre Ali

- I. pantolon,
- II. ceket,
- III. çorap

çeşitlerinden hangilerini almış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

28. Aşağıdaki kıyafet çeşitlerinden hangileri aynı kişi tarafından alınmış olamaz?

- A) ceket – çorap
- B) gömlek – ceket
- C) tişört – ceket
- D) gömlek – tişört
- E) pantolon – çorap

29. Buna göre

- I. Ali,
- II. Ceyda,
- III. Deniz

adlı kişilerden hangileri çorap almış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

30. Gömlek alan kişilerin çorap almadıkları biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Burak pantolon almıştır.
- B) Burak gömlek almıştır.
- C) Deniz çorap almıştır.
- D) Ali pantolon almamıştır.
- E) Deniz gömlek almamıştır.

27. SORU

DOĞRU
CEVAP:

E

1. Soruda Ali'nin almış olabileceği kıyafet türleri sorgulanmaktadır.
2. Verilen bilgilere göre Ali, Deniz ile yalnızca tişörtte ortak olabilir; ayrıca Ali gömlek almamıştır.
3. Koşullar bir arada değerlendirildiğinde Ali'nin pantolon, ceket ve çorap alma ihtimalleri mümkündür.
4. Bu nedenle I, II ve III birlikte olabilir; doğru cevap E'dir.

28. SORU

DOĞRU
CEVAP:

A

1. Ali ve Deniz, tişört dışında aynı çeşit kıyafet almamıştır.
2. Her kıyafet çeşidi iki kişi tarafından satın alındığı için olasılıklar karşılaştırılır.
3. Koşullar birlikte incelendiğinde aynı kişi tarafından alınması mümkün olmayan ikili "ceket – çorap" olur.
4. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

29. SORU

DOĞRU
CEVAP:

E

1. Soruda Ali, Ceyda ve Deniz'in çorap almış olma durumları değerlendirilir.
2. Verilen kurallara göre üç kişinin de çorap almış olması mümkün durumlar içindedir.
3. Yani Ali de, Ceyda da, Deniz de çorap almış olabilir.
4. Bu nedenle I, II ve III doğru olduğundan cevap E'dir.

30. SORU

DOĞRU
CEVAP:

B

1. Gömlek alan kişilerin çorap almadığı bilgisi ek bir koşul olarak verilmiştir.
2. Bu yeni koşulla birlikte seçenekler tek tek incelendiğinde kesin doğru kalan ifade Burak'ın gömlek almış olmasıdır.
3. Diğer seçenekler zorunlu olarak çıkarılamaz.
4. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Sonuç: 27 = E, 28 = A, 29 = E, 30 = B

KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

31.

$$\frac{\left(2 - \frac{1}{3}\right) \cdot \left(1 + \frac{1}{4}\right)}{\left(1 + \frac{2}{3}\right) \cdot \left(1 + \frac{1}{2}\right)}$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) $\frac{2}{3}$
B) $\frac{3}{4}$
C) $\frac{5}{6}$
D) $\frac{7}{8}$
E) $\frac{9}{10}$

ÇÖZÜM

1 $2 - \frac{1}{3} = \frac{5}{3}$

2 $1 + \frac{1}{4} = \frac{5}{4}$

3 $1 + \frac{2}{3} = \frac{5}{3}$

4 $1 + \frac{1}{2} = \frac{3}{2}$

5 $\frac{\left(\frac{5}{3}\right) \cdot \left(\frac{5}{4}\right)}{\left(\frac{5}{3}\right) \cdot \left(\frac{3}{2}\right)}$

6 $\frac{25}{12} \div \frac{5}{2} = \frac{25}{12} \times \frac{2}{5} = \frac{5}{6}$

Doğru Cevap: C) $\frac{5}{6}$

32.

$$\sqrt{19 + 8\sqrt{3}} = m + n\sqrt{3}$$

eşitliğinde m ve n pozitif tam sayılardır.

Buna göre,

$$m^2 - n^2$$

kaçtır?

- A) 9 B) 12 C) 15 D) 17 E) 19

ÇÖZÜM

- 1 Her iki tarafın karesi alınır:
 $19 + 8\sqrt{3} = (m + n\sqrt{3})^2$
- 2 Açılım yapılır:
 $19 + 8\sqrt{3} = m^2 + 2mn\sqrt{3} + 3n^2$
- 3 Katsayılar eşitlenir:
 $2mn = 8 \rightarrow mn = 4$
- 4 Ayrıca:
 $m^2 + 3n^2 = 19$
- 5 $mn = 4$ için olası çiftler denenir:
(1,4) olmaz, (2,2) olmaz, (4,1) olur
- 6 Buradan:
 $m = 4, n = 1$
- 7 İstenen:
 $m^2 - n^2 = 16 - 1 = 15$

Doğru Cevap: C) 15

NOKTA
ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

33. A, B ve C birbirinden farklı rakamlar olmak üzere,

$$\begin{array}{r} AB \\ \times \quad C \\ \hline AAB \end{array}$$

olmaktadır.

Buna göre, A + B + C toplamı kaçtır?

A) 13 B) 14 C) 15 D) 16 E) 17

ÇÖZÜM

- 1 $AB = 10A + B$, $AAB = 110A + B$
- 2 $(10A + B) \cdot C = 110A + B$
- 3 $10AC + BC = 110A + B$
- 4 $A(110 - 10C) = B(C - 1)$
- 5 $10A(11 - C) = B(C - 1)$
- 6 C rakamları deneyince uygun değer $C = 9$ olur.
- 7 $C = 9$ için: $20A = 8B \rightarrow 5A = 2B$
- 8 Rakam şartını sağlayan çözüm: $A = 2$, $B = 5$
- 9 Kontrol: $25 \times 9 = 225$
- 10 $A + B + C = 2 + 5 + 9 = 16$

Doğru Cevap: D) 16

SORU

34.

$$\frac{(0,75)^2 - (0,25)^2}{(1,2)^2 - (1,1)^2 + (0,3)^2}$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) $\frac{5}{8}$ B) $\frac{25}{16}$ C) $\frac{25}{8}$ D) $\frac{16}{25}$ E) $\frac{50}{23}$

ÇÖZÜM

1 Pay farkların çarpımıdır:

$$(0,75)^2 - (0,25)^2 = (0,75 - 0,25)(0,75 + 0,25) = 0,5 \cdot 1 = 0,5$$

2 Payda hesaplanır:

$$(1,2)^2 - (1,1)^2 + (0,3)^2$$

3 İlk iki terim farkların çarpımıdır:

$$(1,2 - 1,1)(1,2 + 1,1) + 0,09 = 0,1 \cdot 2,3 + 0,09$$

4 Payda sonucu:

$$0,23 + 0,09 = 0,32$$

5 İşlem:

$$0,5 / 0,32 = \frac{50}{100} \div \frac{32}{100} = \frac{50}{32}$$

6 Sadeleştirme:

$$\frac{50}{32} = \frac{25}{16}$$

Doğru Cevap: B) $\frac{25}{16}$

35. a ve b gerçekte sayıları için

$$|3a - b| = b$$

$$|b - 4| = a - 1$$

eşitlikleri sağlandığına göre,

$$\left| \frac{a}{b} \right|$$

ifadesinin değeri kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{3}{4}$ D) $\frac{4}{5}$ E) $\frac{5}{6}$

ÇÖZÜM

- 1 İlk eşitlikte sağ taraf b olduğundan $b \geq 0$ olur.
- 2 İkinci eşitlikte sağ taraf $a - 1$ olduğundan $a \geq 1$ olur.
- 3 $|3a - b| = b$ için iki durum incelenir.
- 4 Eğer $3a - b \geq 0$ ise: $3a - b = b \Rightarrow 3a = 2b \Rightarrow b = \frac{3a}{2}$.
- 5 Eğer $3a - b < 0$ ise: $b - 3a = b \Rightarrow a = 0$ olur.
Bu, $a \geq 1$ ile çelişir. Bu durum mümkün değildir.
- 6 Öyleyse $b = \frac{3a}{2}$ dir ve $\frac{a}{b} = \frac{2}{3}$ olur.
- 7 Kontrol: $a = 2$, $b = 3$ için $|3a - b| = |6 - 3| = 3$
ve $|b - 4| = |3 - 4| = 1 = a - 1$.
- 8 Bu nedenle $\left| \frac{a}{b} \right| = \frac{2}{3}$.

Doğru Cevap: B) $\frac{2}{3}$

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

36. Zeynep; limonata, milkshake ve meyve suyu olmak üzere üç farklı içeceği hazırlamıştır. Her bir içeceğin hazırlanma hızı ve hazırlanma süresi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İçecek	Hazırlanma Hızı (L/dk)	Süre (dk)
Limonata	2,4	45
Milkshake	3,0	40
Meyve suyu	1,8	70

L, K ve M sırasıyla limonata, milkshake ve meyve suyunun litre cinsinden miktarlarını göstermek üzere aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

- A) $L < K < M$ B) $K < L < M$ C) $M < L < K$
D) $K < M < L$ E) $M < K < L$

ÇÖZÜM

- 1 L, K ve M sırasıyla limonata, milkshake ve meyve suyu miktarlarını gösterir.
- 2 Limonata miktarı: $2,4 \times 45 = 108$ L
- 3 Milkshake miktarı: $3,0 \times 40 = 120$ L
- 4 Meyve suyu miktarı: $1,8 \times 70 = 126$ L
- 5 Karşılaştırma: $108 < 120 < 126$
- 6 Bu nedenle: $L < K < M$

Doğru Cevap: A) $L < K < M$

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

37. İki basamaklı bir (AB) doğal sayısı 11 ile çarpıldığında elde edilen sayının rakamları toplamı 13 olmaktadır.

(AB) sayısının 4 ile tam bölünebildiği bilindiğine göre, bu koşulu sağlayan (AB) sayısının rakamları çarpımı kaçtır?

- A) 20 B) 24 C) 28 D) 30 E) 36

ÇÖZÜM

- 1** (AB) = $10A + B$ olsun.
- 2** Eğer $A + B < 10$ ise, $11 \cdot (AB)$ sayısının rakamları toplamı $2(A + B)$ olur. Bu değer çift sayıdır; 13 olamaz.
- 3** O hâlde $A + B \geq 10$ olmalıdır.
- 4** Bir elde olduğunda rakamlar toplamı $2(A + B) - 9$ olur.
- 5** $2(A + B) - 9 = 13 \Rightarrow 2(A + B) = 22 \Rightarrow A + B = 11$.
- 6** (AB) aynı zamanda 4 ile bölünebildiğine göre, rakamları toplamı 11 olan ve 4'e bölünebilen adaylar 56 ve 92'dir.
- 7** Kontrol: $11 \cdot 56 = 616$ ve rakamları toplamı $6 + 1 + 6 = 13$ 'tür. $11 \cdot 92 = 1012$ olup rakamları toplamı 4'tür.
- 8** Demek ki (AB) = 56 ve rakamların çarpımı $5 \cdot 6 = 30$ 'dur.

Doğru Cevap: D) 30

**NOKTA
ATIŞI**

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

38. x ve y reel sayıları için

$$(2x - y) \cdot (x + 3y) \neq 0$$

ve

$$\frac{2x - y}{x + 3y} + \frac{x + 3y}{2x - y} = -2$$

olduğuna göre, $\frac{x}{y}$ oranı kaçtır?

- A) $-\frac{3}{2}$ B) $-\frac{2}{3}$ C) $-\frac{1}{2}$ D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{2}{3}$

ÇÖZÜM

- 1** $a = \frac{2x - y}{x + 3y}$ olsun.
- 2** Verilen eşitlik: $a + \frac{1}{a} = -2$
- 3** $a + \frac{1}{a} = -2$ eşitliği yalnızca $a = -1$ iken sağlanır.
- 4** Bu durumda: $\frac{2x - y}{x + 3y} = -1$
- 5** $2x - y = -(x + 3y) \Rightarrow 2x - y = -x - 3y$
 $\Rightarrow 3x = -2y \Rightarrow \frac{x}{y} = -\frac{2}{3}$
($(2x - y)(x + 3y) \neq 0$ olduğundan paydalar sıfır değildir.)

Doğru Cevap: B) $-\frac{2}{3}$

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

39. a, b, c birer negatif olmayan tam sayıdır.

$$a + b + c = 13$$

olmak üzere,

$$K = a \cdot b + b \cdot c + c \cdot a$$

ifadesi çift sayıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

- A) a, b, c sayılarının üçü de tektir.
- B) $a^2 + b^2 + c^2$ ifadesi her zaman çifttir.
- C) $(a + b) \cdot (b + c) \cdot (c + a)$ ifadesi tek sayıdır.
- D) a + b, b + c, a + c toplamlarından tam ikisi tek sayıdır.
- E) $a \cdot b \cdot c$ çarpımı tek sayıdır.

ÇÖZÜM

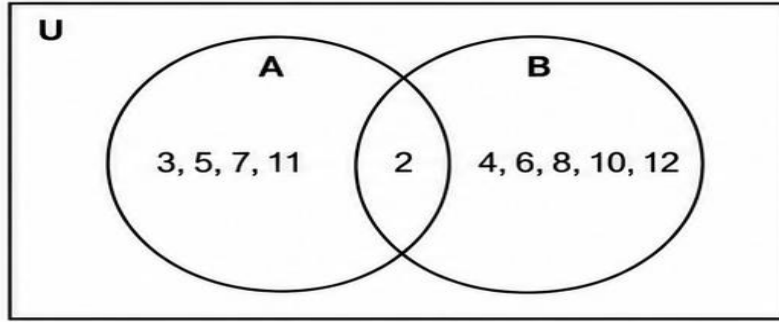
- 1 $a + b + c = 13$ tek sayı olduğundan, a, b, c sayılarının tek olanlarının sayısı tektir.
- 2 Bu nedenle olası durumlar: ya 1 tanesi tek, ya da 3 tanesi tektir.
- 3 $K = ab + bc + ca$ ifadesinin çift olduğu verilmiştir.
- 4 Eğer a, b, c'nin üçü de tek olsaydı; ab, bc ve ca da tek olurdu.
- 5 Bu durumda $K = \text{tek} + \text{tek} + \text{tek} = \text{tek}$ olurdu. Bu, verilen koşula aykırıdır.
- 6 O hâlde üçü birden tek olamaz; geriye yalnızca "1 tanesi tek, 2 tanesi çift" durumu kalır.
- 7 1 sayı tek, 2 sayı çift olduğunda; a + b, b + c, a + c toplamlarından ikisi tek, biri çift olur.
- 8 Bu nedenle her zaman doğru ifade: "a + b, b + c, a + c toplamlarından tam ikisi tek sayıdır."

Doğru Cevap: D) a + b, b + c, a + c toplamlarından tam ikisi tek sayıdır.

SORU

40. Aşağıdaki şekilde U evrensel kümesi içinde tanımlı A ve B kümeleri verilmiştir.

K kümesi, şekilde verilen $A \cup B$ kümesinin elemanlarından seçilerek oluşturulan bir alt kümedir.

Buna göre,

$$s(K \cap A) = 2$$

$$s(K \cap B) = 3$$

koşullarını sağlayan kaç farklı K kümesi vardır?

- A) 80 B) 90 C) 100 D) 110 E) 120

ÇÖZÜM

- 1 A kümesinde toplam 5 eleman vardır, B kümesinde toplam 6 eleman vardır, ortak eleman 2'dir.
- 2 K için $|K \cap A| = 2$ ve $|K \cap B| = 3$ istenir.
- 3 **2 elemanı seçilmezse:**
A'nın sadece kendine ait 4 elemanından 2 tanesi seçilir ve B'nin sadece kendine ait 5 elemanından 3 tanesi seçilir.
Seçim sayısı = $C(4, 2) \cdot C(5, 3) = 6 \cdot 10 = 60$
- 4 **2 elemanı seçilirse:**
A'dan 1 eleman daha seçilir ve B'den 2 eleman daha seçilir.
Seçim sayısı = $C(4, 1) \cdot C(5, 2) = 4 \cdot 10 = 40$
- 5 Toplam = $60 + 40 = 100$
- 6 **Sonuç:** doğru cevap C seçeneği.

Doğru Cevap: C) 100

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

41. a ve b gerçelk sayılar olmak üzere,

$$4^{2a-1} = 8^{b+1} = 16$$

eşitlikleri sağlanıyor.

Buna göre, a + b toplamı kaçtır?

- A) $\frac{5}{6}$ B) $\frac{7}{6}$ C) $\frac{3}{2}$ E) $\frac{13}{6}$

ÇÖZÜM

- 1 $4^{2a-1} = 16 = 4^2$
- 2 Tabanlar eşit olduğundan: $2a - 1 = 2$
- 3 Buradan: $2a = 3 \rightarrow a = \frac{3}{2}$
- 4 $8^{b+1} = 16$
- 5 $2^{3(b+1)} = 2^4 \rightarrow 3(b+1) = 4$
- 6 $3b + 3 = 4 \rightarrow 3b = 1 \rightarrow b = \frac{1}{3}$
- 7 Toplam: $a + b = \frac{3}{2} + \frac{1}{3} = \frac{9}{6} + \frac{2}{6} = \frac{11}{6}$
- 8 Sonuç: **D** seçeneği

Doğru Cevap: D) $\frac{11}{6}$

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

42. Doğal sayılar kümesi üzerinde tanımlı f fonksiyonu,

$$f(x) = \begin{cases} x + 5, & x \text{ çift ise} \\ 2x - 1, & x \text{ tek ise} \end{cases}$$

$$f \circ f(a) + f(8) = 58$$

olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 12 B) 14 C) 16 D) 18 E) 20

ÇÖZÜM

- 1 Önce $f(8)$ bulunur. 8 çift olduğu için $f(8) = 8 + 5 = 13$
- 2 Verilen eşitlikte yerine yazılır: $f(f(a)) + 13 = 58$
- 3 Buradan $f(f(a)) = 45$ bulunur.
- 4 Şimdi $f(x) = 45$ olacak değerler incelenir:
- 5 x çift ise: $x + 5 = 45 \rightarrow x = 40$
- 6 x tek ise: $2x - 1 = 45 \rightarrow 2x = 46 \rightarrow x = 23$
- 7 Demek ki $f(a)$ ya 40 ya da 23 olabilir.
- 8 $f(a) = 40$ için:
- 9 a çift ise $a + 5 = 40 \rightarrow a = 35$ olur; fakat 35 tek olduğu için uygun değil.
- 10 a tek ise $2a - 1 = 40$ olur; buradan a doğal sayı çıkmaz. Yani bu durum mümkün değildir.
- 11 $f(a) = 23$ için:
- 12 a çift ise $a + 5 = 23 \rightarrow a = 18$ ve 18 çifttir, uygundur.
- 13 a tek ise $2a - 1 = 23 \rightarrow a = 12$ olur; fakat 12 tek değildir, uygun değil.
- 14 Sonuç: $a = 18$

Doğru Cevap: D) 18

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

43. XY iki basamaklı bir doğal sayı olmak üzere,

$$\frac{XY + 2}{6} = K$$

ifadesinde K'nin bir tam sayı olduğu bilinmektedir.
Ayrıca bu K sayısı 4 ile tam bölünebilmektedir.

Buna göre, XY sayısının alabileceği tüm değerlerin toplamı kaçtır?

A) 116 B) 152 C) 184 D) 212 E) 232

ÇÖZÜM

- 1 K bir tam sayı olduğundan, $(XY + 2)$ sayısı 6'ya tam bölünür.
- 2 K aynı zamanda 4 ile tam bölündüğüne göre, $K = 4n$ yazılabilir.
- 3 Bu durumda:
$$\frac{XY + 2}{6} = 4n$$
$$XY + 2 = 24n$$
- 4 Yani XY sayısı 24'ün 2 eksiğidir:
$$XY = 24n - 2$$
- 5 İki basamaklı olabilecek değerler:
22, 46, 70, 94
- 6 Toplam:
$$22 + 46 + 70 + 94 = 232$$
- 7 Sonuç: doğru cevap E seçeneği.

Doğru Cevap: E) 232

KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

44.

Bir araştırma merkezinde deney düzenekleri art arda çalıştırılmaktadır. Kullanılan düzeneklerin her biri ya 4 saat ya da 7 saat çalışmaktadır. Merkezde toplam 26 düzenek kullanılmıştır. İki düzeneğin çalışması arasında 1 saatlik kontrol süresi bırakılmakta; ayrıca çalıştırılan her 5 düzeneğin ardından, sırada çalıştırılacak başka bir düzenek varsa 2 saatlik kalibrasyon yapılmaktadır. İlk düzenek pazartesi günü saat 08.00'de çalışmaya başlamış, son düzeneğin çalışması bir sonraki pazartesi günü saat 15.00'te tamamlanmıştır.

Buna göre, bu merkezde 7 saat çalışan kaç düzenek kullanılmıştır?

- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

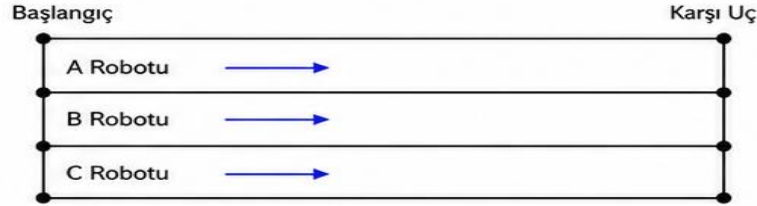
ÇÖZÜM

- 1 26 düzeneğin toplam çalışma süresi: 4 saat çalışanlar x , 7 saat çalışanlar y olsun.
- 2 $x + y = 26$.
- 3 Toplam süre = $4x + 7y$.
- 4 İki düzenek arasında 25 tane 1 saatlik kontrol vardır: 25 saat.
- 5 26 düzenek olduğuna göre her 5 düzeneden sonra, başka düzenek varsa kalibrasyon yapılır. Bu da 5 kez olur: $5 \times 2 = 10$ saat.
- 6 Başlangıç pazartesi 08.00, bitiş sonraki pazartesi 15.00 olduğundan toplam geçen süre 7 gün 7 saat = 175 saattir.
- 7 Denklem: $4x + 7y + 25 + 10 = 175$.
- 8 Buradan $4x + 7y = 140$.
- 9 $x + y = 26$ denklemiyle birlikte çözülür:
 $4x + 4y = 104$
çıkarsa $3y = 36$
 $y = 12$.
- 10 Demek ki 7 saat çalışan düzenek sayısı 12'dir.

Doğru Cevap: C) 12

SORU

45. Şekilde, eş uzakta üç doğrusal parkur verilmiştir. A, B ve C robotları, bulundukları başlangıç noktalarından aynı anda harekete başlamaktadır. Robotlar, parkurun karşı ucuna ulaştıklarında durmadan geri dönmekte ve başlangıç noktasına döndüklerinde 1 tur tamamlamış sayılmaktadır. Robotların hızları sabittir.

- A robotu 1 turunu tamamladığında, B robotu dönüş yolunun yarısını tamamlamış; C robotu ise parkurun karşı ucuna ulaşmıştır.
- B robotu 1 turunu tamamladığında, üç robotun aldığı yolların toplamı 720 metre olmaktadır.

Buna göre, parkurlardan birinin uzunluğu kaç metredir?

- A) 100 B) 110 C) 120 D) 130 E) 140

ÇÖZÜM

- 1 A robotu 1 tur tamamladığında aldığı yol $2L$ 'dir. Aynı anda B robotu dönüş yolunun yarısında olduğundan $\frac{3L}{2}$ yol almıştır; C robotu ise karşı uca ulaştığından L yol almıştır.
- 2 Bu yüzden hız oranları $v_A : v_B : v_C = 2L : \frac{3L}{2} : L = 4 : 3 : 2$ olur.
- 3 B robotunun 1 turu tamamladığı anda B'nin aldığı yol $2L$ 'dir.
- 4 Aynı sürede A'nın aldığı yol $= \frac{4}{3} \cdot 2L = \frac{8L}{3}$,
C'nin aldığı yol $= \frac{2}{3} \cdot 2L = \frac{4L}{3}$ olur.
- 5 Üç robotun toplam aldığı yol: $\frac{8L}{3} + 2L + \frac{4L}{3} = 6L$.
- 6 Soruya göre bu toplam 720 metre olduğundan $6L = 720$.
- 7 Buradan $L = 120$ bulunur.
- 8 Sonuç: bir parkurun uzunluğu 120 metredir.

Doğru Cevap: C) 120

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

46. Bir yazılım projesinde A, B ve C modülleri aynı anda çalıştırıldığında projenin tamamı 12 saatte bitirilebilmektedir. A modülünün bir saatte yaptığı iş miktarı, B modülünün bir saatte yaptığı iş miktarının 2 katı; C modülünün bir saatte yaptığı iş miktarı ise B modülünün bir saatte yaptığı iş miktarının yarısı kadardır. Üç modül birlikte çalışmaya başladıktan 4 saat sonra A modülü sistemden çıkarılmıştır. Bundan sonra B modülü aynı hızla çalışmaya devam etmiş, C modülünün işlem hızı ise %50 artırılmıştır.

Buna göre, kalan proje kaç saatte tamamlanmıştır?

- A) 10 B) 12 C) 14 D) 16 E) 18

ÇÖZÜM

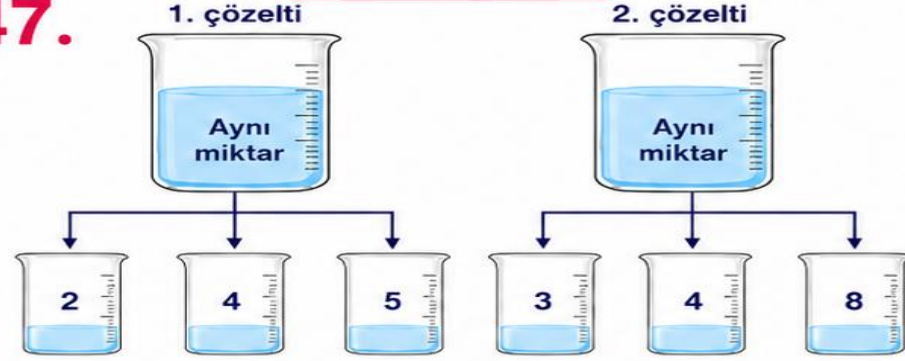
- 1 B modülünün 1 saatte yaptığı işe x diyelim.
- 2 Buna göre $A = 2x$, $C = \frac{x}{2}$ olur.
- 3 Üç modülün birlikte 1 saatte yaptığı iş: $2x + x + \frac{x}{2} = 7x/2$
- 4 Projenin tamamı 12 saatte bittiğine göre toplam iş:
 $12 \cdot 7x/2 = 42x$
- 5 İlk 4 saatte yapılan iş: $4 \cdot 7x/2 = 14x$
- 6 Kalan iş: $42x - 14x = 28x$
- 7 A çıkarıldıktan sonra B aynı hızla devam eder: x
- 8 C'nin yeni hızı %50 artar: $x/2 + x/4 = 3x/4$
- 9 Yeni toplam hız: $x + 3x/4 = 7x/4$
- 10 Kalan işi tamamlama süresi: $28x \div (7x/4) = 16$ saat
- 11 Sonuç: kalan proje **16** saatte tamamlanır.

Doğru Cevap: D) 16

KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

47.

Bir laboratuvarda eşit miktarda iki farklı çözelti hazırlanmıştır. Bu çözeltilerin miktarları litre cinsinden birer tam sayıdır. Birinci çözelti, üç kaba sırasıyla 2, 4 ve 5 sayılarıyla doğru orantılı olacak biçimde; ikinci çözelti ise üç kaba sırasıyla 3, 4 ve 8 sayılarıyla doğru orantılı olacak biçimde paylaştırılıyor.

Altı kabın her birine konulan çözelti miktarı litre cinsinden tam sayı olduğuna göre, herhangi bir kaba konulan çözelti miktarı en az kaç litre olabilir?

- A) 24 B) 27 C) 30 D) 33 E) 36

ÇÖZÜM

- İki çözelti eşit miktarda olsun ve bu ortak miktara M litre diyelim.
1. çözelti 2 : 4 : 5 oranında paylaştırıldığı için kaplardaki miktarlar 2k, 4k ve 5k olur. Toplam $11k = M$ olduğundan M, 11'in katı olmalıdır.
2. çözelti 3 : 4 : 8 oranında paylaştırıldığı için kaplardaki miktarlar 3t, 4t ve 8t olur. Toplam $15t = M$ olduğundan M, 15'in katı olmalıdır.
- Demek ki M hem 11'in hem 15'in katı olmalıdır. En küçük ortak değer $EKOK(11, 15) = 165$ 'tir.
- Buna göre 1. çözeltilde kaplara konulan miktarlar:
 $165 \times \frac{2}{11} = 30$, $165 \times \frac{4}{11} = 60$, $165 \times \frac{5}{11} = 75$ litredir.
2. çözeltilde kaplara konulan miktarlar:
 $165 \times \frac{3}{15} = 33$, $165 \times \frac{4}{15} = 44$, $165 \times \frac{8}{15} = 88$ litredir.
- Altı miktar arasında en küçük değer 30'dur.
- Sonuç:** doğru cevap C seçeneği.

Doğru Cevap: C) 30

SORU

48.

Bir botanik parkında yan yana bulunan iki ağacın altında, bu ağaçların dikildiği yıllar yazmaktadır. Soldaki ağacın altında 2002, sağdaki ağacın altında 2016 yılı yazmaktadır. 2026 yılında bu parkı gezen bir baba ile oğlu arasında aşağıdaki konuşma geçmiştir:

Oğul: “Sağdaki ağacın dikildiği yıl, ikimizin yaşları toplamı senin şimdiki yaşına eşitti.”

Baba: “Soldaki ağacın dikildiği yıl, ben senin şimdiki yaşıyordum.”

Buna göre, baba ve oğlunun 2026 yılındaki yaşları toplamı kaçtır?

- A) 56 B) 58 C) 60 D) 62 E) 64

ÇÖZÜM

- 1 Babanın bugünkü yaşı F , oğlun bugünkü yaşı S olsun.
- 2 Sağdaki ağaç 2016 yılında dikildiğine göre, o yıl yaşlar $F-10$ ve $S-10$ olur.
- 3 Oğlun sözüne göre:
 $(F - 10) + (S - 10) = F \Rightarrow S = 20$
- 4 Soldaki ağaç 2002 yılında dikildiğine göre, o yıl babanın yaşı $F-24$ olur.
- 5 Babanın sözüne göre: $F - 24 = S$
- 6 $S = 20$ olduğundan: $F - 24 = 20 \Rightarrow F = 44$
- 7 2026 yılında yaşları toplamı:
 $F + S = 44 + 20 = 64$
- 8 **Sonuç:** doğru cevap **E** seçeneği.

Doğru Cevap: E) 64

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

49. Bir teknoloji mağazasında akıllı saat kordonu, kablosuz şarj pedi ve Bluetooth takip etiketinden oluşan 240 ürünlük bir stok hazırlanmıştır. Bu stokta kablosuz şarj pedi sayısı, akıllı saat kordonu sayısının 2 katıdır. Bluetooth takip etiketi sayısı ise tüm stokun %50'sidir. Akıllı saat kordonunun birim maliyeti 180 TL, kablosuz şarj pedinin birim maliyeti 240 TL'dir. Stokun %25'i, ürün dağılımı korunarak ayrıldıktan sonra kalan stoğa 18 kablosuz şarj pedi ve 30 Bluetooth takip etiketi ekleniyor.

Son durumda stokun toplam maliyeti 51.720 TL olduğuna göre, bir Bluetooth takip etiketinin maliyeti kaç TL'dir?

A) 210 B) 220 C) 225 D) 230 E) 240

ÇÖZÜM

- 1 Toplam ürün sayısı 240'tır.
- 2 Bluetooth takip etiketi sayısı tüm stokun %50'si olduğundan 120'dir.
- 3 Akıllı saat kordonu sayısı x olsun, Şarj pedi sayısı $2x$ olur.
- 4 $x + 2x + 120 = 240 \rightarrow 3x = 120 \rightarrow x = 40$.
- 5 Başlangıçta: kordon 40, şarj pedi 80, Bluetooth etiketi 120.
- 6 Stokun %25'i ürün dağılımı korunarak ayrılınca stokun %75'i kalır: kordon 30, şarj pedi 60, Bluetooth etiketi 90.
- 7 Kalan stoğa 18 şarj pedi ve 30 Bluetooth takip etiketi eklenir.
- 8 Son durumda: kordon 30, şarj pedi 78, Bluetooth etiketi 120.
- 9 Toplam maliyet denklemi: $30 \cdot 180 + 78 \cdot 240 + 120x = 51.720$.
- 10 $5.400 + 18.720 + 120x = 51.720 \rightarrow 24.120 + 120x = 51.720$.
- 11 $120x = 27.600 \rightarrow x = 230$.
- 12 **Sonuç:** Bluetooth takip etiketinin birim maliyeti 230 TL'dir.

Doğru Cevap:

D) 230

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

- 50.** Bir yılda 1 Ocak Cuma günüdür.
Bu yıla ait ayların gün sayıları aşağıdaki
tabloda verilmiştir.

Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Gün Sayısı	31	28	31	30	31	30

Ay	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Gün Sayısı	31	31	30	31	30	31

Bir kurum, bu yıl boyunca her ayın
dördüncü cuma günü toplantı yapmıştır.

**Buna göre, bu toplantıların yapıldığı tarihlerin
gün numaraları toplamı kaçtır?**

- A) 288 B) 292 C) 296 D) 300 E) 304

ÇÖZÜM

- 1** 1 Ocak Cuma olduğundan aylara göre
dördüncü cuma tarihleri şu şekilde alınır:

Ay	4. Cuma	Ay	4. Cuma
Ocak	22	Temmuz	27
Şubat	26	Ağustos	24
Mart	23	Eylül	28
Nisan	27	Ekim	26
Mayıs	25	Kasım	23
Haziran	26	Aralık	27

- 2** Toplam = 22 + 26 + 23 + 27 + 25 + 26 +
27 + 24 + 28 + 26 + 23 + 27 = 304
- 3** Sonuç: Doğru cevap E seçeneğidir.

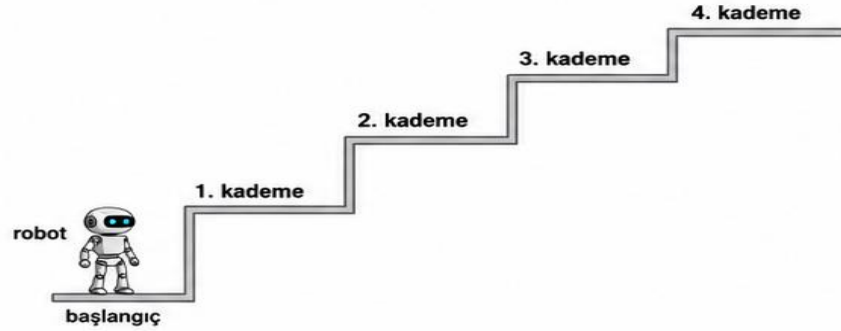
Doğru Cevap: E) 304

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

51. Bir robot, bir merdivende her hamlede eşit olasılıkla ya 1 kademe ya da 2 kademe yukarı çıkmaktadır. Robot başlangıçta noktasından başlayıp 4. kademeye ulaşacaktır.

Buna göre, robotun 3. kademeye uğramadan 4. kademeye ulaşma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{3}{8}$ D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{5}{8}$

ÇÖZÜM

- 1 Robot her hamlede 1 ya da 2 kademe çıkıyor.
- 2 3. kademeye uğramadan 4. kademeye ulaşan yollar bulunur.
- 3 Uygun yollar:
 - $2 + 2 \rightarrow$ olasılık $\left(\frac{1}{2}\right) \cdot \left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4}$
 - $1 + 1 + 2 \rightarrow$ olasılık $\left(\frac{1}{2}\right) \cdot \left(\frac{1}{2}\right) \cdot \left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{8}$
- 4 Diğer yollar 3. kademeye uğrar, bu yüzden alınmaz.
- 5 Toplam olasılık $= \frac{1}{4} + \frac{1}{8} = \frac{2}{8} + \frac{1}{8} = \frac{3}{8}$.
- 6 Sonuç: doğru cevap C seçeneğidir.

Doğru Cevap: C) $\frac{3}{8}$

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

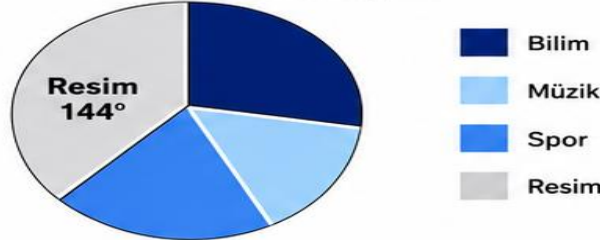
SORU

52. Bu dört kulüpteki toplam öğrenci sayısı 480 olduğuna göre, resim kulübündeki öğrenci sayısı, müzik kulübündeki öğrenci sayısının yüzde kaç fazlasıdır?

Kulüplere Ait Öğrenci Sayıları

Kulüp	Öğrenci Sayısı
Bilim	120
Müzik	x
Spor	2x
Resim	120 + x

Kulüplere Göre Dağılım

- A) 150 B) 175 C) 200 D) 225 E) 250

ÇÖZÜM

- 1 Toplam öğrenci sayısı:
 $120 + x + 2x + (120 + x) = 480$
- 2 $240 + 4x = 480$
- 3 $4x = 240$
- 4 $x = 60$
- 5 Müzik kulübü = 60
- 6 Resim kulübü = $120 + 60 = 180$
- 7 Yüzde kaç fazladır?
 $\frac{180 - 60}{60} \times 100 = \frac{120}{60} \times 100 = 2 \times 100 = 200$
- 8 **Sonuç:** doğru cevap C seçeneği.

Doğru Cevap: C) 200

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

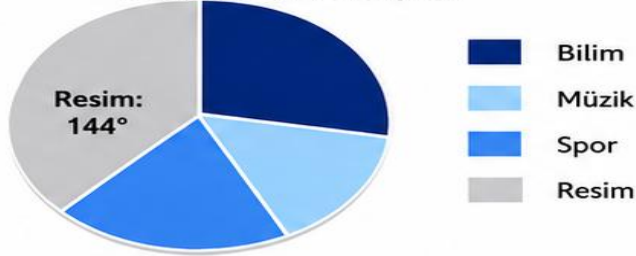
SORU

52 ve 53. soruları aşağıdaki tabloya göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Kulüplere Ait Öğrenci Sayıları

Kulüp	Öğrenci Sayısı
Bilim	120
Müzik	x
Spor	2x
Resim	120 + x

Kulüplere Göre Dağılım

53. Grafikte resim kulübüne ait merkez açı 144° olduğuna göre, müzik kulübüne ait merkez açı kaç derecedir?

- A) 24 B) 36 C) 48 D) 60 E) 72

ÇÖZÜM

- Tabloda verilenlere göre öğrenci sayıları:
Bilim = 120, Müzik = x, Spor = 2x, Resim = 120 + x
- Resim kulübünün merkez açısı 144° olduğuna göre, toplam daire (360°) içindeki payı:
 $\frac{144}{360} = \frac{2}{5}$ 'tir.
- Bu nedenle,
 $\frac{120 + x}{120 + x + 120 + 2x + x} = \frac{2}{5} \Rightarrow \frac{120 + x}{240 + 4x} = \frac{2}{5}$
- Orantıyı çözelim:
 $5(120 + x) = 2(240 + 4x) \Rightarrow 600 + 5x = 480 + 8x$
 $120 = 3x \Rightarrow x = 40$
- Toplam öğrenci sayısı:
 $120 + 40 + 80 + 160 = 400$
- Müzik kulübünün merkez açısı:
 $\frac{x}{\text{Toplam}} \times 360 = \frac{40}{400} \times 360 = 36^\circ$
- Sonuç:** doğru cevap B seçeneği.

Doğru Cevap: B) 36

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

ORTAK BİLGİLER

Bir enerji yönetim sisteminde bir tesisin günlük performansı 1, 2, 3 ve 4 olmak üzere dört farklı verimlilik seviyesinde değerlendirilmektedir. Tesisin, hedeflenen enerji tasarrufuna ulaştığı günlerde kazandığı puanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Verimlilik Seviyesi	Günlük Tasarruf Puanı
1	15
2	25
3	35
4	45

- T = hedefe ulaşılan gün, Y = ulaşılamayan gün
- Y günlerinde puan alınmaz.
- Art arda 2 T olursa sistem bir üst seviyeye geçer.
- Art arda 3 Y olursa sistem bir alt seviyeye geçer.
- Seviye değişikliği gün sonunda uygulanır.
- Günlük puan, günün başındaki seviyeye göre hesaplanır.

54. Soru

10 günlük sonuçlar: T, T, Y, Y, Y, T, T, T, Y, T.
Sistem ilk gün 2. seviyededir.

Çözüm:

G1: 2. seviye $\rightarrow T = 25$

G2: 2. seviye $\rightarrow T = 25$,
art arda 2T sonunda 3. seviyeye çıkar

G3: 3. seviye $\rightarrow Y = 0$

G4: 3. seviye $\rightarrow Y = 0$

G5: 3. seviye $\rightarrow Y = 0$,
art arda 3Y sonunda 2. seviyeye iner

G6: 2. seviye $\rightarrow T = 25$

G7: 2. seviye $\rightarrow T = 25$,
art arda 2T sonunda 3. seviyeye çıkar

G8: 3. seviye $\rightarrow T = 35$

G9: 3. seviye $\rightarrow Y = 0$

G10: 3. seviye $\rightarrow T = 35$

Toplam = $25 + 25 + 0 + 0 + 0 + 25 + 25 + 35 + 0 + 35 = 170$

✓ Doğru Cevap: C) 170

55. Soru

10 günün tamamında hedeflenen enerji tasarrufuna ulaşılmıştır.
Sistem ilk gün 2. seviyededir.

Çözüm:

G1: 2. seviye = 25

G2: 2. seviye = 25 $\rightarrow$ sonra 3. seviye

G3: 3. seviye = 35

G4: 3. seviye = 35 $\rightarrow$ sonra 4. seviye

G5 – G10: 4. seviyede
her gün 45 puan

Toplam = $25 + 25 + 35 + 35 + 45 + 45 + 45 + 45 + 45 + 45 = 390$

✓ Doğru Cevap: E) 390

56. Soru

İlk 4 gün T, sonraki 6 gün Y. Sistem ilk gün 1. seviyededir.

Çözüm:

G1: 1. seviye $\rightarrow T = 15$

G2: 1. seviye $\rightarrow T = 15$,
art arda 2T sonunda 2. seviyeye çıkar

G3: 2. seviye $\rightarrow T = 25$

G4: 2. seviye $\rightarrow T = 25$,
art arda 2T sonunda 3. seviyeye çıkar

G5: 3. seviye $\rightarrow Y = 0$

G6: 3. seviye $\rightarrow Y = 0$

G7: 3. seviye $\rightarrow Y = 0$,
art arda 3Y sonunda 2. seviyeye iner

G8: 2. seviye $\rightarrow Y = 0$

G9: 2. seviye $\rightarrow Y = 0$

G10: 2. seviye $\rightarrow Y = 0$,
art arda 3Y sonunda 1. seviyeye iner

Toplam = $15 + 15 + 25 + 25 = 80$

✓ Doğru Cevap: C) 80

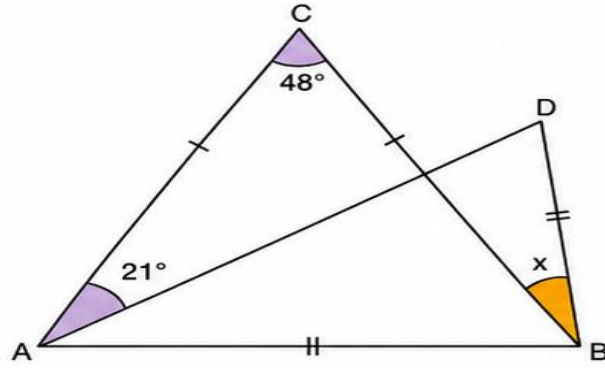
TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

57.

ABC üçgen

ABD üçgen

$|AB| = |BD|$

$|AC| = |CB|$

$m(\widehat{ACB}) = 48^\circ$

$m(\widehat{CAD}) = 21^\circ$

$m(\widehat{CBD}) = x$

Buna göre, x kaç derecedir?

- A) 20 B) 22 C) 24 D) 26 E) 28

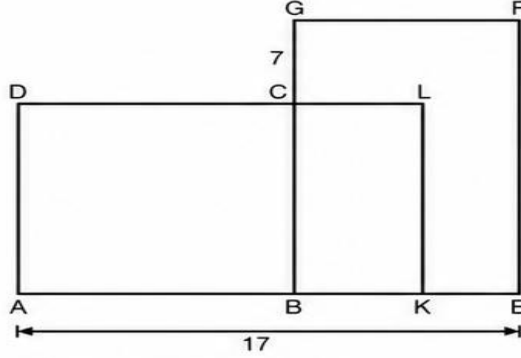
ÇÖZÜM

- 1 AC = CB olduğundan ABC ikizkenar üçgendir.
- 2 $m(\widehat{ACB}) = 48^\circ$ ise taban açıları eşittir:
 $m(\widehat{CAB}) = m(\widehat{ABC}) = (180 - 48) / 2 = 66^\circ$.
- 3 $m(\widehat{CAD}) = 21^\circ$ olduğuna göre
 $m(\widehat{DAB}) = 66^\circ - 21^\circ = 45^\circ$.
- 4 AB = BD olduğundan ABD ikizkenar üçgendir.
Bu nedenle $m(\widehat{BAD}) = m(\widehat{ADB}) = 45^\circ$.
- 5 Buradan $m(\widehat{ABD}) = 180^\circ - 45^\circ - 45^\circ = 90^\circ$.
- 6 B noktasında $m(\widehat{ABC}) = 66^\circ$ ve $m(\widehat{ABD}) = 90^\circ$ olduğundan $x = m(\widehat{CBD}) = 90^\circ - 66^\circ = 24^\circ$.
- 7 **Sonuç:** Doğru cevap C) 24.

Doğru Cevap: C) 24

SORU

58. Soru

ABCD kare; BEFG ve BKLC dikdörtgendir.

A, B, K ve E noktaları doğrusaldır.

$$[DK] \cap [BG] = \{C\}$$

$$|KE| = 2|BK|$$

$$|EF| = 5|BK|$$

$$|GC| = 7 \text{ birim}$$

$$|AE| = 17 \text{ birim}$$

Buna göre, BKLC dikdörtgeninin alanı kaç birimkaredir?

- A) 18 B) 21 C) 24 D) 27 E) 30

ÇÖZÜM

- 1 BK = x olsun.
- 2 KE = 2 · BK olduğundan KE = 2x ve BE = BK + KE = 3x.
- 3 BEFG dikdörtgen olduğundan BG = EF.
Ayrıca EF = 5 · BK verildiğine göre BG = 5x.
- 4 G, C, B doğrusal ve GC = 7 olduğundan
BC = BG - GC = 5x - 7.
- 5 ABCD kare olduğundan AB = BC = 5x - 7.
- 6 A, B, K ve E doğrusal olduğundan
AE = AB + BK + KE.
Yani 17 = AB + x + 2x = AB + 3x.
- 7 AB yerine 5x - 7 yazalım:
17 = (5x - 7) + 3x
17 = 8x - 7
24 = 8x
x = 3.
- 8 BK = 3 ve BC = 5 · 3 - 7 = 8.
- 9 BKLC dikdörtgeninin alanı = BK × BC = 3 × 8 = 24.
- 10 Sonuç: doğru cevap C seçeneği, 24.

Doğru Cevap: C) 24

TÜRKİYE GENELİ

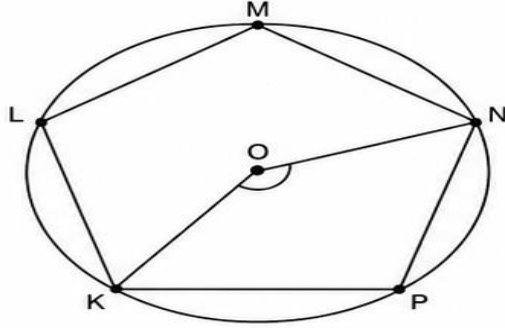
KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

59. Soru

Aşağıda, köşeleri bir çember üzerinde bulunan düzgün beşgen verilmiştir. Beşgenin köşeleri saat yönünde K, L, M, N, P olarak adlandırılmıştır. Çemberin merkezi O noktasıdır.

Buna göre, KON açısının ölçüsü kaç derecedir?

- A) 108 B) 120 C) 132 D) 144 E) 150

ÇÖZÜM

- 1 Verilen beşgen düzgün beşgendir. Düzgün beşgende merkez açılar birbirine eşittir.
- 2 Düzgün beşgende ardışık iki köşe arasındaki merkez açı ölçüsü:

$$\frac{360^\circ}{5} = 72^\circ$$

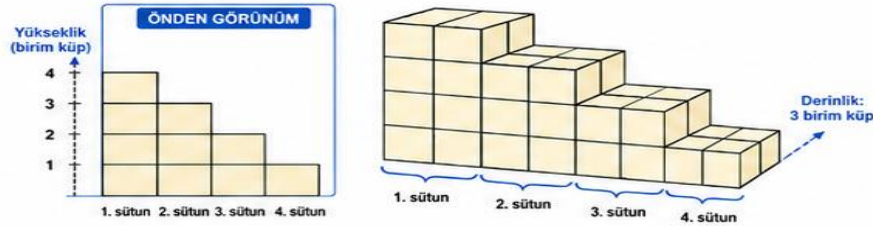
- 3 K ve N noktaları arasında çember üzerinde kısa yol K-P-N şeklindedir ve iki kenar (KP ve PN) içerir. Dolayısıyla merkez açısı $m(KON)$, ardışık iki merkezi açının toplamına eşittir.
- 4 $m(KON) = 2 \times 72^\circ = 144^\circ$
- 5 Doğru seçenek D şıkkıdır.

Doğru Cevap: D) 144

SORU

60. Aşağıda birim küplerle oluşturulmuş bir merdiven modeli verilmiştir.

- Bu modelin önden görünümünde soldan sağa doğru sütun yükseklikleri sırasıyla 4, 3, 2 ve 1 birim küptür.
- Her sütun, arkaya doğru 3 birim küp derinliğinde olacak biçimde aynı yükseklikte devam etmektedir.

Buna göre, bu merdiven modelinde toplam kaç birim küp vardır?

- A) 24 B) 27 C) 30 D) 32 E) 36

ÇÖZÜM

- Önden görünümde sütun yükseklikleri soldan sağa doğru 4, 3, 2 ve 1 birim küptür.
- Her sütun arkaya doğru 3 birim derinlikte aynı yükseklikte devam etmektedir.
- Bu nedenle toplam küp sayısı =
 $4 \times 3 + 3 \times 3 + 2 \times 3 + 1 \times 3$
- Toplam = $(4 + 3 + 2 + 1) \times 3$
 $= 10 \times 3$
 $= 30$
- Sonuç: doğru cevap C seçeneği, 30.

Doğru Cevap: C) 30

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

1. İlk Türk devletlerinde toplumsal hayatı ve devlet işleyişini düzenleyen yazısız hukuk kuralları olan töre; örf, âdet ve ahlaki değerlerin yanı sıra kurultay kararları ile kağanların buyruklarından beslenerek şekillenmiştir. Orta Asya'nın konargöçer yaşam tarzının dinamikleriyle ortaya çıkan töre, zamanın ve yeni coğrafyaların şartlarına göre gelişme açık olmuş, bu sayede farklı bölgelerde kurulan Türk devletlerinde de varlığını sürdürmüştür. Hukuk sisteminde adaletle büyük önem verilmiş; kağan dâhil olmak üzere toplumdaki her bireyin töre hükümlerine koşulsuz itaat etmesi zorunlu kılınmıştır.

Buna göre İlk Türk devletlerinde uygulanan töre sistemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dogmatik bir yapıda olup zaman içerisinde hiçbir değişime uğramadığı	D) Kökeninin toplumun geleneksel ve kültürel birikimine dayandığı
B) Hukukun üstünlüğü anlayışının devlet yönetiminde fiilen uygulandığı	E) Farklı coğrafyalara taşınarak süreklilik gösteren bir kuruma dönüştüğü
C) Siyasi otoritenin ve devlet meclisinin hukukun şekillenmesinde rol oynadığı	

ÇÖZÜM

Parçada törenin zamanın ve yeni coğrafyaların şartlarına göre gelişme ve değişme gösterdiği belirtilmiştir. Bu nedenle törenin dogmatik bir yapıda olduğu ve zaman içinde hiçbir değişime uğramadığı söylenemez. Diğer seçenekler ise parçada verilen bilgilerle uyumludur: töre; geleneklerden, kurultay kararlarından ve kağan buyruklarından beslenmiş, adalet anlayışını esas almış ve farklı coğrafyalarda da süreklilik göstermiştir.

DOĞRU CEVAP: A

! NEDEN A?

Parçada törenin zamanın ve yeni coğrafyaların şartlarına göre gelişme ve değişime açık olduğu belirtilmiştir. Bu ifade, törenin dogmatik (değişmez) bir yapıda olmadığını gösterir.

NOKTA
ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

2. Tarih Öğretmeni Zeliha Hanım, derste öğrencilerine:
“Çocuklar, Anadolu Selçuklu Devleti hükümdarı II. Kılıç Arslan dönemi, Anadolu’nun kesin olarak Türk yurdu hâline geldiği, sınırların genişlediği ve devlet teşkilatında önemli adımların atıldığı kritik bir devirdir. Peki, kimler bu dönemde yaşanan gelişmelere örnek verebilir?” sorusunu yöneltmiştir.

Öğrencilerin bu soruya verdiği;

- I. Bizans İmparatorluğu ile Miryokefalon Savaşı’nın yapılması,
- II. I. Haçlı Seferi’ne karşı ordunun başında bizzat mücadele edilmesi,
- III. Danişmendli Beyliği’ne son verilerek Anadolu Türk siyasi birliği yolunda önemli bir adım atılması

cevaplarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

💡 ÇÖZÜM

II. Kılıç Arslan dönemine ait gelişmeler sorulmaktadır.

I numaralı ifade doğrudur. Miryokefalon Savaşı (1176), II. Kılıç Arslan döneminde Bizans’a karşı kazanılmış ve Anadolu’nun Türk yurdu olma sürecini pekiştirmiştir.

II numaralı ifade yanlıştır. I. Haçlı Seferi, II. Kılıç Arslan döneminden önce gerçekleşmiştir. Bu dönemde mücadele eden hükümdar II. Kılıç Arslan değil, I. Kılıç Arslan’dır.

III numaralı ifade de doğrudur. Danişmendli Beyliği’ne son verilmesi, Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması açısından önemli bir adımdır.

Bu nedenle doğru cevap **I ve III**, yani **D** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: D

NEDEN D?

I ve III, II. Kılıç Arslan dönemine aittir.
II numaralı ifade ise I. Haçlı Seferi’ni anlattığı için bu döneme ait değildir.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

3. 1071 Malazgirt Zaferi'nin ardından Anadolu'nun fethiyle görevlendirilen Türk komutanlar, fethettikleri bölgelerde kendi adlarıyla anılan beylikler kurmuşlardır. Bu beylikler, Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması sürecinde sadece siyasi başarılarla yetinmemiş; inşa ettikleri cami, medrese, darüşşifa ve kervansaraylar ile Anadolu'yu bayındır hâle getirmişlerdir.

Buna göre Birinci Anadolu Beylikleri ve günümüze ulaşan mimari eserleri eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Mengücekliler - Divriği Turan Melek Darüşşifası
- B) Danişmentliler - Tokat Yağıbasan Medresesi
- C) Saltuklular - Erzurum Yakutiye Medresesi
- D) Artuklular - Mardin Hatuniye Medresesi
- E) Dilmaçoğulları - Bitlis Ulu Camii

ÇÖZÜM

Soruda Birinci Anadolu Beylikleri ile mimari eserlerin doğru eşleştirilmesi istenmektedir. Mengücekliler-Divriği Turan Melek Darüşşifası, Danişmentliler-Tokat Yağıbasan Medresesi, Artuklular-Mardin Hatuniye Medresesi ve Dilmaçoğulları-Bitlis Ulu Camii eşleştirmeleri doğrudur. Ancak Erzurum Yakutiye Medresesi Saltuklular dönemine değil, İlhanlılar dönemine aittir. Bu yüzden yanlış eşleştirme C seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: C

NEDEN C?

Yakutiye Medresesi, Saltukluların değil İlhanlıların eseridir. Bu nedenle yanlış eşleştirme C seçeneğidir.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

4. Osmanlı Devleti, XIV. yüzyılın ortalarından itibaren Balkanlarda sadece askerî zaferler kazanmakla kalmamış; fethettiği bu topraklarda yüzyıllar boyunca sarsılmayacak kalıcı bir siyasi, sosyal ve ekonomik düzen kurmayı başarmıştır.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda sağladığı bu kalıcılıkta ve hızlı entegrasyonda;

- I. eski feodal beylerin siyasi gücünün kırılarak fethedilen arazilerin devlet mülkiyetine geçirilmesi ve Tımar sisteminin uygulanması,
- II. bölgedeki Ortodoks Kilisesi'nin himaye altına alınarak yerel halkın Katolik Avrupa'nın baskısından korunması ve böylece Haçlı ittifaklarının önünün kesilmesi,
- III. dervişler ve tarikatlar öncülüğünde kurulan zaviyeler ile vakıf sistemi aracılığıyla ıssız veya tahrip olmuş bölgelerin yeniden imar edilmesi

Durumlarından hangilerinin doğrudan etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

Osmanlı'nın Balkanlarda kalıcı hâkimiyet kurmasında siyasi, dinî-toplumsal ve ekonomik-idari uygulamalar birlikte etkili olmuştur.

I numaralı ifade doğrudur. Feodal yapının tasfiye edilip toprağın devlet denetimine alınması ve Tımar sisteminin uygulanması, merkezî otoriteyi güçlendirmiştir.

II numaralı ifade doğrudur. Ortodoks unsurların himaye edilmesi, Osmanlı yönetimine bağlılığı artırmış ve Katolik Avrupa karşısında yerel desteği güçlendirmiştir.

III numaralı ifade de doğrudur. Zaviyeler ve vakıf sistemi, fethedilen yerlerin iskân, imar ve sosyal bütünleşmesine katkı sağlamıştır.

Bu nedenle doğru cevap I, II ve III yani E seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP:

E

NEDEN E?

Üç gelişme de Osmanlı'nın Balkanlarda kalıcı düzen kurmasına katkı sağlamıştır: tımar sistemiyle idari düzen, Ortodokslara yönelik koruyucu politika ile toplumsal destek ve vakıf-zaviye faaliyetleriyle iskân ve imar güçlenmiştir.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

5. Osmanlı Devleti'nde padişah II. Mustafa'nın devlet işlerinden giderek uzaklaşması, zamanının büyük bir kısmını Edirne'de geçirmesi ve hocası Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin yönetimde aşırı güç kazanarak kendi yakınlarını kilit noktalara getirmesi, orduda ve İstanbul halkında büyük bir huzursuzluğa neden olmuştur. 1703 yılında İstanbul'da başlayıp çığ gibi büyüyen bu tepkiler sonucunda asiler askerî bir birlik oluşturarak Edirne'ye yürümüş, olayların sonucunda II. Mustafa tahttan indirilerek yerine III. Ahmet geçirilmiştir.

Osmanlı tarihinde bir dönemi kapatıp padişah değişikliğiyle sonuçlanan bu siyasi gelişmeye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vak'a-i Vakvakiye B) Edirne Vak'ası C) Patrona Halil İsyanı
D) Kabakçı Mustafa İsyanı E) Vak'a-i Hayriyye

ÇÖZÜM

Parçada anlatılan olay **1703 yılında** meydana gelen **Edirne Vak'asıdır**. II. Mustafa'nın Edirne'de bulunması, Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin yönetimde aşırı güç kazanması ve buna karşı İstanbul'da başlayan tepkilerin **Edirne'ye kadar uzanması** bu olayın temel özellikleridir.

Bu isyanın sonucunda **II. Mustafa tahttan indirilmiş** ve yerine **III. Ahmet** geçirilmiştir. Bu yönüyle olay sadece bir ayaklanma değil, **padişah değişikliğiyle sonuçlanan önemli bir siyasî kırılmadır**.

Diğer seçenekler farklı dönemlere aittir: **Vak'a-i Vakvakiye 1656**, **Patrona Halil İsyanı 1730**, **Kabakçı Mustafa İsyanı 1807** ve **Vak'a-i Hayriyye 1826** olaylarıdır.

DOĞRU CEVAP: B

NEDEN B?

1703'te İstanbul'da başlayıp Edirne'ye taşınan ve II. Mustafa'nın tahttan indirilmesiyle sonuçlanan olayın adı **Edirne Vak'asıdır**.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

6. 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı, 1839 Tanzimat Fermanı'nın getirdiği eşitlik anlayışını daha da genişleterek özellikle gayrimüslim tebaaya sosyal, ekonomik ve idari alanlarda pek çok yeni hak tanımış, Müslümanlar ile gayrimüslimlerin tam anlamıyla kaynaştırmayı hedeflemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Islahat Fermanı ile gayrimüslimlere tanınan haklardan biri değildir?

- A) Devlet memurluklarına atanabilmeleri
- B) İl ve ilçe (taşra) meclislerine üye seçilebilmeleri
- C) Nakdî bedel ödeyerek askerlik hizmetinden muaf olabilmeleri
- D) Osmanlı Mebusan Meclisinde milletvekili olarak temsil edilmeleri
- E) Kendi adlarına şirket, banka ve okul açabilmeleri

ÇÖZÜM

Islahat Fermanı, gayrimüslimlere **devlet memurluğuna girebilme, taşra meclislerine katılabilme, bedel ödeyerek askerlikten muaf olabilme** ve **okul, şirket, banka** gibi kurumlar açabilme hakları tanımıştır.

Ancak Osmanlı Mebusan Meclisinde milletvekili olarak temsil edilme hakkı, doğrudan Islahat Fermanı ile değil, daha sonraki anayasal gelişmeler ve **I. Meşrutiyet** süreciyle ortaya çıkmıştır.

Bu nedenle doğru cevap **D** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: D

NEDEN D?

Mebusan Meclisinde temsil edilme, 1856 Islahat Fermanı'nın değil, daha sonraki meşrutiyet döneminin sonucudur. Bu yüzden Islahat Fermanı ile tanınmayan hak **D** seçeneğidir.

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

7. Osmanlı Devleti'nin en üst yönetim organı olan Divan-ı Hümayun'da; eğitim ve adalet işlerinden sorumlu olan, aynı zamanda ülke genelindeki kadı ve müderrislerin atamasını yapan ilmiye sınıfı görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Defterdar

B) Nişancı

C) Kazasker

D) Veziriazam

E) Kaptan-ı Derya

ÇÖZÜM

- Divan-ı Hümayun'da eğitim ve adalet işlerinden sorumlu ilmiye sınıfı görevlisi **kazaskerdir**.
- Kazasker, kadı ve müderrislerin atanmasında görevliydi.
- Diğer seçenekler farklı alanlardan sorumludur:
Defterdar maliye, **Nişancı** yazışma ve tapu-tahrir işleri, **Veziriazam** yürütme ve yönetim, **Kaptan-ı Derya** donanma işlerinden sorumludur.
- Bu nedenle doğru cevap **C** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP:

C

NEDEN C?

Kadı ve müderris atamalarını yapan, eğitim ve adalet işlerinden sorumlu divan üyesi kazaskerdir.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

8. Osmanlı Devleti, Lale Devri'nden itibaren Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla Batı'nın Paris, Londra, Viyana gibi önemli merkezlerine elçiler göndermeye başlamıştır. Bu elçiler, gittikleri ülkelerin idari yapısını, askerî düzenini, sanayisini ve sosyokültürel hayatını gözlemleyerek İstanbul'a döndüklerinde padişaha sunmak üzere detaylı raporlar kaleme almışlardır.

Osmanlı elçileri tarafından yazılan bu rapor niteliğindeki eserler aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Sefaretname B) Siyasetname C) Layiha
D) Ruzname E) Vakayiname

ÇÖZÜM

Lale Devri'nden itibaren Avrupa'ya gönderilen Osmanlı elçileri, görev yaptıkları ülkelerle ilgili gözlem ve değerlendirmelerini ayrıntılı raporlar hâlinde kaleme almışlardır. Bu tür eserlere '**Sefaretname**' adı verilir. Sefaretnameler, özellikle Avrupa'nın siyasi, askerî, ekonomik ve sosyal yapısını tanıtmaları bakımından önem taşır.

Diğer seçenekler farklı türleri ifade eder: Siyasetname devlet yönetimine dair öğüt eseridir, Layiha bir konuda sunulan rapor veya layihadır, Ruzname günlük/yevmiye niteliğindedir, Vakayiname ise tarihsel olayların kronolojik kayıdır. Bu nedenle doğru cevap **A** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP:

A

NEDEN A?

Osmanlı elçilerinin yabancı ülkelere dair gözlem ve değerlendirmelerini içeren resmî raporlara Sefaretname denir.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

9. Osmanlı Devleti'nde vergi sistemi genel olarak Şer'i ve Örfi olmak üzere ikiye ayrılırdı. İslam hukukuna dayanan Şer'i vergilerin oranları ve kimlerden alınacağı dinî kurallarla belirlenmiş olup değiştirilemezdi. Bunun dışında, devletin örf ve adetlerine, padişahın iradesine ve olağanüstü durumlara dayanılarak toplanan vergilere ise "Örfi Vergiler" denilirdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde reayadan toplanan Örfi vergilerden biri değildir?

- A) Avarız B) Çiftbozan C) Haraç D) İспенç E) Derbent resmi

💡 ÇÖZÜM

Osmanlı vergi sistemi Şer'i ve Örfi vergiler olarak ikiye ayrılırdı. Soruda, reayadan alınan örfi vergiler arasında yer almayan seçenek sorulmaktadır.

Avarız, çiftbozan, ispenç ve derbent resmi Osmanlı'da reayadan alınan örfi vergiler arasında değerlendirilir.

Haraç ise gayrimüslimlerden alınan ve İslam hukukuna dayanan Şer'i bir vergidir. Bu nedenle örfi vergiler arasında yer almaz.

Bu yüzden doğru cevap **C** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: C

🎯 NEDEN C?

Haraç, İslam hukukuna dayanan Şer'i bir vergidir. Bu nedenle Osmanlı'da reayadan alınan örfi vergiler arasında gösterilemez.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

10. Osmanlı Klasik Dönem iktisadi zihniyetini şekillendiren üç temel ilke bulunmaktadır:
Piyasadaki malların halkın ve ordunun ihtiyacını karşılayacak şekilde bol, kaliteli ve ucuz olmasını hedefleyen iaşecilik;
toplumdaki mevcut üretim ve tüketim dengelerini koruyarak düzeni bozacak radikal değişimleri engelleyen gelenekçilik;
devlet hazinesinin gelirlerini maksimize edip giderlerini en aza indirmeyi amaçlayan fiskalizm.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin doğrudan "fiskalizm" ilkesi doğrultusunda uyguladığı politikalardan biridir?

- A) İç piyasada mal darlığı yaşanmaması için ihracata çeşitli kısıtlamalar getirmesi
- B) Lonca teşkilatında "Gedik" usulünü uygulayarak esnafın gereğinden fazla dükkân açmasını engellemesi
- C) Temel tüketim maddelerinin piyasadaki satış fiyatlarını "Narh" sistemiyle sabitlemesi
- D) Bütçe açıklarını kapatmak ve acil nakit ihtiyacını karşılamak amacıyla iltizam sistemini yaygınlaştırması
- E) Üretimde haksız rekabeti önlemek amacıyla zanaatkârların standartlara uygun üretim yapıp yapmadığını denetlemesi

ÇÖZÜM

- Osmanlı klasik dönem iktisadi zihniyetinde fiskalizm, devlet hazinesinin gelirlerini artırmayı ve giderleri azaltmayı amaçlar.
- 'İltizam sistemi' devletin vergi gelirlerini peşin veya düzenli biçimde güvence altına alarak bütçe ihtiyacını karşılamaya yardımcı olur; bu nedenle fiskalizmle doğrudan ilişkilidir.
- A ve C şıkları iaşecilik anlayışıyla; B ve E şıkları ise daha çok gelenekçilik / lonca düzeni ve piyasa istikrarı ile ilişkilidir.

Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP:

D

NEDEN D?

Fiskalizm, hazine gelirlerini artırmayı hedefler. İltizam sisteminin yaygınlaştırılması devletin gelir sağlama amacına uygundur.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

11. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde radikal yeniliklerin kapısını aralayan Sultan II. Mahmut, saltanatı boyunca klasik Osmanlı kurumlarını kaldırarak yerine Avrupa tarzı modern kurumlar inşa etmeye çalışmıştır.

Buna göre;

- I. Divan-ı Hümayun'un kaldırılarak yerine modern anlamda bakanlıklar olan Nazırlıklar (Nezaretler) sisteminin kurulması,
- II. Kız rüştiyelerinin (ortaokullarının) açılarak kadın eğitiminde ilk önemli kurumsal adımların atılması,
- III. Tımar sisteminin resmen kaldırılarak devlet memurlarına hazineden düzenli maaş bağlanması uygulamasına geçilmesi

gelişmelerinden hangileri II. Mahmut Dönemi reformları arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

- ✓ **I numaralı ifade doğrudur.** II. Mahmut döneminde Divan-ı Hümayun kaldırılarak yerine nazırlıklar kurulmuş ve merkezi yönetim modernleştirilmeye çalışılmıştır.
- ✓ **II numaralı ifade yanlıştır.** Kız rüştiyelerinin açılması II. Mahmut döneminde değil, Tanzimat sürecinde ve özellikle Abdülmecid döneminde gerçekleşmiştir.
- ✓ **III numaralı ifade doğrudur.** II. Mahmut döneminde tımar sistemi kaldırılmış, merkezîleşme politikası doğrultusunda devlet görevlilerine hazineden maaş bağlanması uygulaması yaygınlaşmıştır.
- ➔ **Bu nedenle doğru cevap I ve III, yani D seçeneğidir.**

DOĞRU CEVAP: D

NEDEN D?

I ve III II. Mahmut dönemi reformlarıdır. **II** numaralı ifade ise daha sonraki Tanzimat dönemine aittir.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

12.

XX. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla çeşitli kurtuluş çareleri aranmış ve dönemin aydınları tarafından farklı fikir akımları savunulmuştur. 1904 yılında Mısır'da yayımlanan "Türk" gazetesinde kaleme aldığı ünlü makalesinde; Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük politikalarını tarihsel ve sosyolojik açıdan nesnel bir şekilde analiz etmiş, Osmanlıcılık ve İslamcılık politikalarının artık uygulanabilme imkânını yitirdiğini savunarak devletin asıl kurtuluşunun "Türk milliyetçiliği" etrafında kenetlenmekle mümkün olacağını ileri sürmüştür.

"Türk milliyetçiliğinin manifestosu" olarak da kabul edilen ve fikir akımlarını mukayeseli olarak inceleyen "Üç Tarz-ı Siyaset" adlı bu meşhur eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ziya Gökalp

B) Namık Kemal

C) Yusuf Akçura

D) İsmail Gaspiralı

E) Mithat Paşa

ÇÖZÜM

Parçada bahsedilen "Üç Tarz-ı Siyaset" adlı eser;

- 1904 yılında Mısır'da "Türk" gazetesinde yayımlanmıştır.
- Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük akımlarını tarihsel ve sosyolojik açıdan karşılaştırmıştır.
- Osmanlıcılık ve İslamcılık akımlarının beklenen sonucu vermediğini, kurtuluşun Türk milliyetçiliğinde olduğunu savunmuştur.
- Bu nedenle "Türk milliyetçiliğinin manifestosu" olarak kabul edilmiştir.

Bu eser, Yusuf Akçura tarafından kaleme alınmıştır.

YAZAR HAKKINDA

Yusuf Akçura (1876-1935)

- Türkçülük düşüncesinin öncü isimlerindendir.
- "Üç Tarz-ı Siyaset" (1904) adlı eseriyle tanınır.
- Türkçülük akımının teorik temelini atan isimlerdendir.

BİLGİ NOTU

Üç Tarz-ı Siyaset; Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük akımlarını karşılaştıran önemli bir eserdir ve 1904'te Kahire'de "Türk" gazetesinde tefrika edilmiştir.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

13.

20 Ocak 1921 tarihinde Birinci İnönü Savaşı'nın ardından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, yeni Türk devletinin ilk anayasası olma özelliğini taşır. Millî Mücadele'nin olağanüstü savaş şartlarında hazırlanan bu belge, kısa ve çerçeve bir metin olarak yürürlüğe girmiştir.

Buna göre 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun hükümleri ve nitelikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu anayasal bir kural haline getirilmiştir.
- B) Yasama ve yürütme yetkileri, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan mecliste toplanmıştır.
- C) Yeni rejimin ihtiyaçları doğrultusunda vatandaşların temel hak ve hürriyetleri detaylıca düzenlenmiştir.
- D) Dini hükümlerin uygulanması görevi doğrudan doğruya meclise verilmiştir.
- E) İllere ve nahiyelere kendi iç işlerinde özerklik tanınmıştır.

ÇÖZÜM

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, kısa ve çerçeve bir anayasa olup temel ilkeleri belirlemiştir.

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. (A doğru)
- Yasama ve yürütme yetkileri TBMM'dedir. (B doğru)
- Dini hükümlerin uygulanmasıyla ilgili görev meclis değildir; bu görev yürütme organına (Bakanlar Kuruluna) aittir. (D doğru)
- İllere ve nahiyelere idari özerklik tanınmıştır. (E doğru)

Ancak temel hak ve hürriyetler detaylı olarak düzenlenmemiştir.

Bu nedenle ulaşılamaz olan ifade **C** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP

C) Yeni rejimin ihtiyaçları doğrultusunda vatandaşların temel hak ve hürriyetleri detaylıca düzenlenmiştir.

BİLGİ NOTU

20 Ocak 1921'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, yeni Türk devletinin ilk anayasasıdır. Egemenlik, meclisin üstünlüğü, kuvvetler birliği ve idari özerklik gibi temel ilkeleri düzenler.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

14. İngiltere Başbakanı Lloyd George, I. Dünya Savaşı sonrasında Anadolu'nun paylaşım planları yeniden şekillenirken, "Doğu Akdeniz'de denetimimizden çıkabilecek ve stratejik yollarımızı tehdit edebilecek güçlü bir İtalya'nın varlığındansa, çıkarlarımıza hizmet edecek zayıf bir Yunanistan'ın bulunması tercih edilmelidir." düşüncesini savunmuştur.

İtilaf Devletleri temsilcileri aşağıdakilerin hangisinde bu düşünceye uygun davranmışlardır?

- A) Londra Konferansı
- B) San Remo Konferansı
- C) Mondros Mütarekesi
- D) Paris Barış Konferansı
- E) Sevr Antlaşması

ÇÖZÜM

- Soru, İtilaf Devletleri'nin Anadolu'nun paylaşımı sırasında Yunanistan'ı kullanma düşüncesinin hangi gelişmede açık biçimde ortaya çıktığını sormaktadır.
- İngiltere Başbakanı Lloyd George, özellikle İzmir ve çevresinin Yunanistan tarafından işgal edilmesini savunmuştur.
- Bu düşünce doğrultusunda alınan karar, 1919 Paris Barış Konferansı'nda Yunanistan'ın İzmir'i işgal etmesine zemin hazırlanmasıdır.
- Londra Konferansı daha sonraki bir diplomatik süreçtir; Mondros bir ateşkestir; Sevr ise paylaşımın antlaşma hâline getirilmiş biçimidir.
- Bu nedenle doğru cevap **D) Paris Barış Konferansı**'dir.

DOĞRU CEVAP:

D

NEDEN D?

Lloyd George'un Yunanistan'ı Anadolu'da kullanma düşüncesi, Paris Barış Konferansı'nda İzmir'in Yunanlarca işgaline zemin hazırlanmasıyla somutlaşmıştır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

15. Erzurum Kongresi'nde "Millî iradeyi hâkim ve Kuvayımilliyeyi etkili kılmak esastır." şeklinde bir karar alınmıştır. Bu kararın Millî Mücadele Dönemi'nde ve yeni Türk Devleti'nin kurulmasından sonra bazı yansımaları olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu karar doğrultusunda yapılan hukuki düzenlemelerden biri değildir?

- A) Başkomutanlık Kanunu B) İstiklal Mahkemeleri Kanunu C) Saltanatın Kaldırılmasına Dair Kanun
D) Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye'nin Yürürlüğe Girmesi E) 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu

ÇÖZÜM

Erzurum Kongresi'nde kabul edilen "Millî iradeyi hâkim, Kuvayımilliyeyi etkili kılmak esastır." kararı; millî egemenliğin esas alınması ve millet iradesine dayalı yeni devlet düzeninin kurulması anlayışını yansıtır.

- **A)** Başkomutanlık Kanunu, Millî Mücadele'de millî iradeyi ve kuvvetlerin etkili kullanımını destekleyen düzenlemelerden biridir.
- **B)** İstiklal Mahkemeleri Kanunu, Millî Mücadele'nin otoritesini ve iç düzeni sağlamaya yöneliktir.
- **C)** Saltanatın Kaldırılmasına Dair Kanun, egemenliğin millete geçişinin en açık yansımalarındandır.
- **E)** 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." anlayışını anayasal güvenceye bağlamıştır.

Ancak **D** seçeneğinde verilen Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye'nin yürürlüğe girmesi, Osmanlı Devleti dönemine ait daha eski bir hukuk düzenlemesidir ve Erzurum Kongresi'nin bu kararının yeni Türk Devleti'ndeki yansımalarından biri değildir.

DOĞRU CEVAP

D Mecelle-i Ahkâm-ı
Adliye'nin Yürürlüğe
Girmesi

NEDEN D?

Mecelle, Osmanlı dönemine ait bir medeni hukuk derlemesidir. Millî egemenlik ve Kuvayımilliye anlayışının yeni devlet düzenindeki yansımaları arasında gösterilemez.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

16. Mustafa Kemal Paşa'nın, "Bütün cihan bilmelidir ki artık bu devletin ve bu milletin başında hiçbir kuvvet, hiçbir makam yoktur. Yalnız bir kuvvet vardır, o da millî egemenliktir. Yalnız bir makam vardır, o da milletin kalbi, vicdanı ve mevcudiyetidir." şeklinde ifade ettiği ve milletin mukadderatını doğrudan eline alarak yeni devletin temellerini attığı gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesi
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması
- D) Cumhuriyet'in ilan edilmesi
- E) Erzurum Kongresi'nin toplanması

ÇÖZÜM

Bu söz, millî egemenliğin esas alındığını ve millet iradesinin devlet yönetimine doğrudan yansıdığını vurgular. Bu anlayışın somutlaştığı gelişme, 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasıdır. TBMM'nin açılmasıyla egemenlik millet adına kullanılmaya başlanmış ve yeni Türk devletinin temelleri atılmıştır. Saltanatın kaldırılması ve Cumhuriyet'in ilanı daha sonraki gelişmelerdir; Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ise bu anlayışı hukukileştirmiştir. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: C

NEDEN C?

TBMM'nin açılması, millet egemenliğinin fiilen uygulanmaya başladığı ve yeni devletin temelini atıldığı gelişmedir.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

17. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasından sonra İstanbul Hükümeti tarafından geri çağırılmış, ancak bu emre uymayarak Erzurum Kongresi öncesinde çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etmiş ve mücadelesine sivil bir vatandaş olarak devam etmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Paşa, aşağıdaki yetki, görev ve makamların hangisine getirilmesiyle birlikte yeniden askerlik mesleğine dönmüştür?

- A) 9. Ordu Müfettişliği
- B) Heyet-i Temsiliye Başkanlığı
- C) TBMM Başkanlığı
- D) Başkomutanlık
- E) Mareşallik

Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi öncesinde askerlik görevinden istifa ederek mücadeleyi sivil olarak sürdürmüştür. Ancak Sakarya Savaşı öncesinde TBMM tarafından kendisine **Başkomutanlık** yetkisi verilince yeniden askerî yetki ve sorumluluk üstlenmiştir. Bu gelişme onun askerlik mesleğine dönüşü olarak kabul edilir. 9. Ordu Müfettişliği istifa etmeden önceki görevidir; Heyet-i Temsiliye Başkanlığı ve TBMM Başkanlığı siyasi görevlerdir; Mareşallik ise Sakarya Zaferi'nden sonra verilen askerî rütbedir. Bu nedenle doğru cevap **D** seçeneği, yani **Başkomutanlık**'tır.

DOĞRU CEVAP: D

NEDEN D?

Başkomutanlık yetkisinin verilmesi, Mustafa Kemal'in yeniden askerî görev ve yetki üstlenmesini sağlamıştır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

18. Musul Sorunu'nda Milletler Cemiyetinin Türkiye aleyhine karar vermesi, Türk-Sovyet yakınlaşmasını hızlandırmıştır. Bu dönemde İngiltere'nin İtalya ve Yunanistan'ı Türkiye aleyhine kışkırtması ve Şeyh Sait İsyanı'nın yaşanması, Türkiye'nin hem içte hem de dışta zor durumda kalmasına yol açmıştır. Bu süreçte Türkiye ile Sovyet Rusya arasında Dostluk ve Tarafsızlık Antlaşması imzalanmıştır.

Buna göre 1925 yılındaki iç ve dış politik gelişmeler dikkate alındığında;

- I. Uluslararası platformlarda Batılı devletlerden destek bulunamamasının ve artan tehditlerin, Türkiye'nin dış politika tercihlerine yansıdığı,
- II. Türkiye'de yaşanan ekonomik sıkıntıların, dış politikada atılan diplomatik adımları ve ittifak arayışlarını olumsuz etkilediği,
- III. İç politikada karşılaşılan güvenlik sorunlarının, Türkiye'nin dış politikadaki gücünü zayıflatarak ülkeyi zor duruma düşürdüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

Musul Sorunu'nda Milletler Cemiyetinin Türkiye aleyhine karar vermesi ve Batılı devletlerden beklenen desteğin gelmemesi, Türkiye'yi dış politikada yeni arayışlara yöneltmiştir. Bu nedenle **I numaralı yargı doğrudur.**

Parçada ekonomik sıkıntıların dış politikayı belirlediğine dair bir bilgi verilmemiştir. Türkiye'nin Sovyet Rusya ile yakınlaşmasında asıl neden, Musul meselesi ve güvenlik kaygılarıdır. Bu yüzden **II numaralı yargıya ulaşılamaz.**

Şeyh Sait İsyanı gibi iç güvenlik sorunları, Türkiye'nin dış politikada elini zayıflatmış ve Musul konusunda daha zor bir durumda kalmasına yol açmıştır. Bu nedenle **III numaralı yargı da doğrudur.**

Bu nedenle doğru cevap **I ve III, yani D** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP: D

NEDEN D?

Batılı destek bulunamaması Türkiye'yi yeni dış politika arayışlarına yöneltmiş, iç güvenlik sorunları da dış politikada elini zayıflatmıştır. Ekonomik sıkıntılar ise parçada vurgulanmamıştır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

19. I. TBMM'ye karşı çıkarılan isyanları bastırmak ve düzenli ordunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan İstiklal Mahkemelerinin başkanı ve üyeleri, bizzat meclis içinden seçilen milletvekillerinden oluşturulmuş ve bu mahkemelerin verdiği kararlar kesin sayılarak temyiz yolu kapalı tutulmuştur.

Buna göre İstiklal Mahkemeleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Yargı bağımsızlığının anayasal güvence altına alındığına
- B) Kuvvetler ayrılığı ilkesinin kusursuz bir şekilde uygulandığına
- C) TBMM'nin yasama gücünün yanı sıra yargı yetkisini de kullandığına
- D) Sadece askerî suçlara bakmakla görevlendirildiğine
- E) Üyelerinin dönemin en üst düzey hukuk uzmanları arasından atandığına

ÇÖZÜM

Parçada, İstiklal Mahkemelerinin üyelerinin doğrudan TBMM içinden seçildiği ve kararlarının kesin olduğu belirtilmektedir. Bu durum, TBMM'nin yalnızca yasama organı olarak kalmadığını, aynı zamanda yargısal yetkiyi de fiilen kullandığını gösterir.

Bu nedenle doğru çıkarım C seçeneğidir.

A seçeneğine ulaşamaz; çünkü verilen bilgiler yargı bağımsızlığını değil, tam tersine meclisin yargı üzerindeki etkisini göstermektedir.

B seçeneği de yanlıştır; çünkü kuvvetler ayrılığı değil, kuvvetler birliğine yakın bir uygulama söz konusudur.

D seçeneği çıkarılamaz; metinde mahkemelerin yalnızca askerî suçlara baktığı belirtilmemiştir.

E seçeneği de yanlıştır; üyelerin hukuk uzmanlarından değil, milletvekillerinden seçildiği açıkça ifade edilmiştir.

NEDEN C?

İstiklal Mahkemelerinin üyelerinin meclis içinden seçilmesi, TBMM'nin yasama yanında yargı yetkisini de kullandığını gösterir.

DOĞRU CEVAP:

C

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

20. Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak, Başbakanlığa yazdığı bir yazıda Millî Mücadele Dönemi'ne resmî ve tarihî bir isim vermenin uygun olacağını belirterek hangi isim verilmesi gerektiğini sormuştur. 12 Ocak 1926 tarihinde Başbakanlıktan gelen cevapta "İstiklal Harbi" isminin verilmesinin uygun olduğu belirtilmiştir.

Verilen bu bilgilere ve dönemin tarihsel koşullarına göre;

- I. Millî Mücadele'de yaşananlarla ilgili kolektif bir hafıza oluşturulmak istendiğine,
- II. Karar sürecinde Başbakanlığın cevabının meclisteki iktidar ve muhalefet partilerinin ortak görüşünü yansıttığına,
- III. İsimlendirme sürecinin Takrir-i Sükûn Kanunu'nun yürürlükte olduğu siyasi ortamda gerçekleştiğine

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM

Parçada, Millî Mücadele Dönemi'ne resmî ve tarihî bir ad verilmek istendiği ve Başbakanlığın "İstiklal Harbi" adını uygun bulduğu belirtilmektedir.

I numaralı yargıya ulaşılabilir. Çünkü döneme resmî bir isim verilmek istenmesi, Millî Mücadele'ye ilişkin ortak bir tarih bilinci ve kolektif hafıza oluşturma çabasını gösterir.

II numaralı yargıya ulaşılabilir. Verilen bilgilerde kararın meclisteki iktidar ve muhalefetin ortak görüşünü yansıttığına dair herhangi bir bilgi yoktur. Ayrıca 1926 siyasi ortamında muhalefet oldukça zayıflamıştır.

III numaralı yargıya ulaşılabilir. Çünkü 12 Ocak 1926 tarihinde Takrir-i Sükûn Kanunu yürürlükteydi. Dolayısıyla isimlendirme süreci bu siyasi ortam içinde gerçekleşmiştir.

Bu nedenle ulaşamaz olan yargı yalnız II'dir ve **doğru cevap B seçeneğidir.**

NEDEN B?

I ve III'e ulaşılabilir; ancak mecliste iktidar-muhalefet ortak görüşünü yansıttığına dair bilgi verilmediği için II'ye ulaşılabilir.

NOKTA
ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

21. 17 Şubat 1923'te toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde milli ekonominin temelleri atılmış ve 1930'lu yılların başına kadar özel teşebbüsü destekleyici, liberal karakterli adımlar atılmıştır. Ancak 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkileri ve özel sektörün sermaye yetersizliği gibi nedenlerle 1930'dan sonra "Devletçilik" modeline geçilmiştir.

Buna göre;

- I. Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi,
- II. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanmaya başlanması,
- III. Türkiye İş Bankası'nın kurularak özel girişimciye kredi sağlanması

gelişmelerinden hangileri, 1923–1930 yılları arasında İzmir İktisat Kongresi kararları doğrultusunda hayata geçirilen uygulamalar arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

ÇÖZÜM

- İzmir İktisat Kongresi sonrasında 1923–1930 arasında özel girişimi destekleyen bir ekonomi politikası izlenmiştir.
- I numaralı **Teşvik-i Sanayi Kanunu**, **1927** yılında kabul edilmiştir. Sanayiciyi teşvik eden bu yasa, özel teşebbüsü destekleyen uygulamalardandır. Bu nedenle **gösterilebilir**.
- III numaralı **Türkiye İş Bankası'nın** kurulması, **1924** yılında gerçekleşmiştir. Özel girişimcilere kredi sağlayan bu kurum, özel sektörü destekleyen uygulamalardandır. Bu nedenle **gösterilebilir**.
- II numaralı **Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı** ise **1930** sonrasında, devletçilik ilkesinin benimsendiği dönemde uygulanmaya başlanmıştır. Bu uygulama 1923–1930 arasındaki liberal/özel girişimciyi destekleyen döneme ait değildir. Bu yüzden **gösterilemez**.

Sonuç olarak yalnız II numaralı gelişme 1923–1930 dönemine ait değildir.

DOĞRU
CEVAP

B) Yalnız II

NEDEN
B?

Çünkü II numaralı gelişme, 1930 sonrasında devletçilik dönemine aittir; I ve III ise 1923–1930 arasında özel girişimi destekleyen uygulamalardır.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

22. 1932 yılında faaliyete geçen Halkevleri; temsil (tiyatro), güzel sanatlar, dil ve edebiyat gibi pek çok kolda halka açık kültürel çalışmalar yürütmüş, konferanslar ve sergiler düzenleyerek Anadolu'nun dört bir yanına ulaşmayı hedeflemiştir.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında Halkevlerinin bu tür kültürel ve sanatsal faaliyetler yürütmesiyle;

- I. yapılan yeniliklerin halk tarafından anlaşılması ve benimsenmesi,
- II. Cumhuriyet'in temel ilkelerinin ve ideolojisinin toplumda kök salması,
- III. millî kültürün geliştirilerek toplumda ortak bir şuur ve bellek oluşturulması

amaçlarından hangilerinin gözetildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

Halkevleri, Cumhuriyet'in ilk yıllarında inkılapların halka benimsetilmesi, Cumhuriyet ideolojisinin topluma yayılması ve millî kültürün güçlendirilmesi amacıyla kurulmuş önemli kurumlardır.

- I numaralı ifade doğrudur; çünkü Halkevleri yapılan yeniliklerin halka anlatılmasını ve benimsenmesini amaçlamıştır.
- II numaralı ifade de doğrudur; çünkü Cumhuriyet'in temel ilkeleri ve resmî ideolojisi bu kurumlar aracılığıyla topluma aktarılmıştır.
- III numaralı ifade de doğrudur; çünkü dil, edebiyat, sanat ve kültür faaliyetleriyle ortak millî bilinç ve toplumsal bellek oluşturulmak istenmiştir.

Bu nedenle üç yargının da doğru olduğu sonucuna ulaşılır.

DOĞRU CEVAP: E

NEDEN E?

Halkevleri; inkılapları halka benimsetme, Cumhuriyet ideolojisini yayma ve millî kültürü geliştirerek ortak bilinç oluşturma amaçlarını birlikte taşımıştır.

TÜRKİYE GENELİ
KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

23. Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi, Atatürk Dönemi'nde kesintisiz olarak en uzun süre Dışişleri Bakanlığı görevini yürütmüş; Milletler Cemiyetine üye olunması, Balkan Antantı ve Sadabat Paktı'nın imzalanması gibi önemli dış politika gelişmelerinde başrol oynamıştır?

- A) Yusuf Kemal Tengirşenk
B) Tevfik Rüştü Aras
C) Bekir Sami Kunduh
D) İsmet İnönü
E) Numan Menemencioğlu

ÇÖZÜM:

- Tevfik Rüştü Aras, Atatürk döneminde dışişleri bakanlığı görevini en uzun süre kesintisiz yürüten isimdir.
- Türkiye'nin Milletler Cemiyetine girmesi, Balkan Antantı'nın imzalanması ve Sadabat Paktı gibi önemli dış politika gelişmelerinde etkin rol oynamıştır.
- Diğer seçeneklerdeki isimler bu görevde ya daha kısa süre bulunmuş ya da soruda verilen gelişmelerle bu ölçüde özdeşleşmemiştir.
- Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP

B Tevfik Rüştü Aras

NEDEN B?

Atatürk Dönemi'nde dışişleri bakanlığını en uzun süre kesintisiz yürütmüş; Milletler Cemiyetine üyelik, Balkan Antantı ve Sadabat Paktı gibi önemli dış politika gelişmelerinde başrol oynamıştır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

24. Türkiye ile İngiltere arasında yürütülen ikili müzakerelerden sonuç alınamaması üzerine konunun Milletler Cemiyetine taşınmasıyla, cemiyet tarafından sınırın belirlenmesi amacıyla oluşturulan ve tarihe “Brüksel Hattı” olarak geçen sınır belirleme çalışması, aşağıdakilerden hangisinin çözülmesi amacıyla gündeme gelmiştir?

- A) Musul Sorunu B) Hatay Sorunu
C) Nüfus Mübadelesi D) Boğazlar Sorunu
E) Yabancı Okullar Sorunu

ÇÖZÜM

- Lozan’da **Musul Sorunu** kesin çözülememiş, konu Türkiye ile İngiltere arasında yapılacak ikili görüşmelere bırakılmıştır.
- Taraflar arasında sonuç alınamayınca mesele **Milletler Cemiyeti**ne taşınmıştır.
- Milletler Cemiyeti, Türkiye-Irak sınırının belirlenmesi için “**Brüksel Hattı**” adı verilen geçici sınırı oluşturmuştur.
- Bu gelişme doğrudan **Musul Sorunu** ile ilgilidir.
- Hatay Sorunu, Boğazlar Sorunu, Nüfus Mübadelesi ve Yabancı Okullar Sorunu ile ilgili değildir.

DOĞRU CEVAP

A

Musul Sorunu

NEDEN A?

“Brüksel Hattı”, **Milletler Cemiyeti**nin Türkiye ile Irak arasındaki sınırı geçici olarak belirlemek amacıyla oluşturduğu hattır ve bu hat doğrudan **Musul Sorunu**’nun çözümüyle ilgilidir.

Bu nedenle doğru cevap A seçeneği, yani Musul Sorunu’dur.

SORU

25. I. Dünya Savaşı'nın yıkıcı etkilerinden sonra uluslararası toplum, kalıcı barışı sağlamak ve yeni bir küresel felaketi önlemek amacıyla çeşitli adımlar atmış; Türkiye de bu barışçıl politikalara aktif olarak destek vermiştir.

Buna göre;

- I. Avrupa'da sınırların karşılıklı güvence altına alındığı Locarno Antlaşması
- II. Savunmaya dayanmayan savaşın kanun dışı sayıldığı Kellogg - Briand Paketi
- III. ABD ve İngiltere liderlerinin savaş sonrası dünyanın temellerini belirlediği Atlantik Bildirisi
- IV. Türkiye'nin Orta Doğu sınırlarını güvence altına aldığı Sadabat Paketi

gelişmelerinden hangileri, İki Savaş Arası Dönem'de dünya barışını korumak ve güvenliği sağlamak amacıyla atılan adımlar arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

ÇÖZÜM

Locarno Antlaşması, Avrupa'da sınır güvenliğini ve barışı korumaya yönelik bir İki Savaş Arası Dönem girişimidir. Kellogg-Briand Paketi de savaşı meşru bir yöntem olmaktan çıkarma amacı taşıyan yine aynı döneme ait barışçı bir adımdır.

Sadabat Paketi ise Türkiye'nin Orta Doğu sınır güvenliğini sağlamaya dönük, 1937 tarihli bölgesel bir güvenlik düzenlemesidir ve İki Savaş Arası Dönem içinde yer alır.

Buna karşılık Atlantik Bildirisi, 1941'de II. Dünya Savaşı sırasında yayımlanmıştır. Bu nedenle İki Savaş Arası Dönem'de dünya barışını koruma amacıyla atılan adımlar arasında gösterilemez.

DOĞRU CEVAP

B) YALNIZ III

NEDEN B?

Atlantik Bildirisi 1941'de, yani II. Dünya Savaşı sırasında ortaya çıkmıştır; diğer gelişmeler ise İki Savaş Arası Dönem'in barış ve güvenlik arayışlarıyla ilgilidir.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

26. Türkiye’de 1940 yılından itibaren, tarım işlerine elverişli geniş arazisi bulunan köylerde veya onlara hemen yakınında Köy Enstitüleri açılmaya başlanmıştır.

Bu enstitülerin açılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayide dışa bağımlılığı azaltmak
- B) Tarım ve ziraat için gerekli olan teknik elemanları yetiştirmek
- C) Köy okullarına öğretmen yetiştirmek
- D) Köylerle şehirler arasındaki kültürel farklılıklarını azaltmak
- E) Sanayi yatırımlarını köylere kadar yaymak

ÇÖZÜM

- Köy Enstitüleri 1940 yılında özellikle köylere öğretmen yetiştirmek ve köyün kalkınmasına öncülük edecek eğitimli insan gücü oluşturmak amacıyla kurulmuştur.
- Öğrenciler hem akademik dersler hem de uygulamalı tarım ve el becerileri eğitimi almıştır; ancak temel amaç köy okullarına öğretmen yetiştirmektir.
- **Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.**

DOĞRU
CEVAP: C

NEDEN C?

Köy Enstitülerinin temel kuruluş amacı köy okullarına öğretmen yetiştirmektir. Uygulamalı eğitimler destekleyici unsurdur.

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

27. Soğuk Savaş Dönemi'nde SSCB öncülüğündeki Doğu Bloku ülkelerinin, Batı'nın kurduğu NATO'ya karşı ortak savunma amacıyla 1955 yılında oluşturdukları askerî teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varşova Paktı
- B) Bağlantısızlar
- C) Bağımsız Devletler Topluluğu
- D) Demir Perde Ülkeleri
- E) COMECON

ÇÖZÜM

1955 yılında SSCB öncülüğünde, **NATO**'ya karşı Doğu Bloku ülkelerinin ortak savunma amacıyla kurduğu askerî teşkilat **Varşova Paktı**'dır.

Bağlantısızlar, askerî bir pakt değil; bloklar dışında kalmayı savunan ülkelerin oluşturduğu harekettir.

Bağımsız Devletler Topluluğu, SSCB'nin dağılmasından sonra kurulmuştur.

Demir Perde Ülkeleri bir teşkilat adı değil, Doğu Bloku ülkelerini tanımlayan ifadedir.

COMECON ise ekonomik iş birliği örgütüdür, askerî bir teşkilat değildir.

Bu nedenle doğru cevap **A** seçeneğidir.

DOĞRU CEVAP:

A) VARŞOVA PAKTI

NEDEN A?

1955'te SSCB öncülüğünde **NATO**'ya karşı kurulan askerî savunma örgütü **Varşova Paktı**'dır.

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

28. 21 Aralık tarihinde coğrafi gözlem yapmak amacıyla Yozgat'tan yola çıkan iki araştırmacı grubundan X grubu Karadeniz kıyısındaki Samsun'a, Y grubu ise Akdeniz kıyısındaki Adana'ya gitmiştir.

- I. X grubu, ulaştıkları merkezde yaşanan gündüz süresinin Yozgat'a göre daha uzun olduğunu tespit etmiştir.
- II. Y grubu, öğle vakti Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısının Yozgat'a göre daha büyük olduğunu gözlemlemiştir.
- III. X grubu, Güneş'in ufuk düzlemindeki doğuş ve batış anlarında geçen sürenin Yozgat'a göre daha uzun sürdüğünü belirlemiştir.

yargılarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

ÇÖZÜM

- ✓ I. 21 Aralık'ta Güney Yarım Küre'de yaz mevsimi yaşanır. Yozgat (İç Anadolu) ile Samsun (Karadeniz kıyısı) aynı yarım kürededir. Samsun daha kuzeyde olduğu için gündüz süresi Yozgat'tan daha kısadır. **Bu nedenle I. yargının gerçekleşmesi beklenmez.**
- ✓ II. 21 Aralık'ta Güneş ışınları Oğlak Dönencesi'ne dik gelir. Adana (Akdeniz kıyısı) Yozgat'tan daha güneydedir. Bu nedenle öğle vakti güneş ışınlarının düşme açısı Adana'da daha büyüktür. **II. yargı gerçekleşir.**
- ✓ III. 21 Aralık'ta aynı yarım kürede daha kuzeyde olan yerlerde gündüz süresi daha kısadır. Samsun, Yozgat'tan daha kuzeyde olduğu için doğuş-batış arası süre daha kısadır. **III. yargı gerçekleşir.**

SONUÇ

Yalnız I gerçekleşmesi beklenmez.

CEVAP: A

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

29. Çanakkale ve Erzurum'un gerçek sıcaklık ortalamaları arasında belirgin bir fark bulunurken, her iki merkezin sıcaklıkları deniz seviyesine indirgenince aralarındaki bu farkın büyük ölçüde ortadan kalktığı görülür.

Bu durum, iki merkez arasındaki gerçek sıcaklık farkının temel nedeninin aşağıdakilerden hangisi olduğunu kanıtlar?

- A) Karasallık şiddeti
- B) Ekvator'a olan uzaklık
- C) Ortalama yükselti
- D) Güneşlenme süresi
- E) Hâkim rüzgâr yönü

ÇÖZÜM

- ✓ 1. Gerçek sıcaklık, bir merkezin bulunduğu yükseltiye göre değişir. Yükselti arttıkça sıcaklık azalır. Erzurum, Çanakkale'ye göre daha yüksek ortalama yükseltiye sahiptir.
- ✓ 2. Sıcaklıklar deniz seviyesine indirgenince yükselti etkisi ortadan kaldırılır. Bu nedenle iki merkez arasındaki sıcaklık farkı büyük ölçüde azalır.
- ✓ 3. Eğer farkın büyük bölümü deniz seviyesine indirgeme ile kayboluyorsa, temel neden yükseltidir. Karasallık, Ekvator'a uzaklık, güneşlenme süresi ve hâkim rüzgâr yönü bu durumu tek başına açıklamaz.

★ SONUÇ

SONUÇ: Yalnızca ortalama yükselti bu durumu açıklar.

CEVAP: C

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

30. Türkiye’de I. Jeolojik Zaman’da (Paleozoik) oluşmuş sert ve yaşlı kütleler olan masif araziler, genel olarak tektonik deprem riskinin düşük olduğu sarsıntısız alanlardır.

Ancak bazı masif kütleler, yakın jeolojik devirlerde meydana gelen şiddetli tektonik hareketlerle faylanarak kırıklı bir yapı kazanmış ve yüksek deprem riski taşıyan yerler hâline gelmiştir.

Aşağıdaki masif alanlardan hangisi bu duruma en iyi örnektir?

- A) Yıldız Dağları Masifi B) Mardin Masifi
C) Menderes Masifi D) Taşeli - Mut Masifi
E) Akdağmadeni Masifi

ÇÖZÜM

- ✓ I. Masif araziler eski ve sert kütlelerdir. Genel olarak tektonik bakımdan sakin oldukları için deprem riski düşüktür.
- ✓ II. Ancak bazı masif alanlar, sonradan meydana gelen tektonik hareketlerle kırılıp faylanmış. Bu durumda deprem riski yükselir.
- ✓ III. Batı Anadolu’daki Menderes Masifi, genç tektonik hareketlerden etkilenmiş, kırıklı yapıya sahip ve deprem riskinin yüksek olduğu bir masif sahadır. Bu nedenle sorunun doğru cevabı Menderes Masifi’dir.

SONUÇ

Yalnızca Menderes Masifi bu duruma en iyi örnektir.

CEVAP: C

COĞRAFYA

TÜRKİYE’NİN JEOLojİK YAPISI

SORU 30

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

31. Erzurum ve Kars çevrelerinde arazi çalışması yapan bir araştırmacı, yüksek kesimlerde yaz yağışlarıyla yeşeren alpin çayırlar geniş alanlar kapladığını gözlemlemiştir.

Bu araştırmacı elde ettiği bu yerel veriden yola çıkarak, “Türkiye’de yükseltisi 2000 metreyi aşan tüm dağlık alanlarda ve platolarda temel bitki örtüsü alpin çayırlardır.” şeklinde bir genelleme yapmıştır.

Araştırmacının, ileri sürdüğü bu genellemenin bilimsel geçerliliğini kanıtlamak için dağ çayırlarını aşağıdaki alanların hangisinde gözlemlemesi, diğerlerine göre daha zayıf bir kanıt niteliği taşır?

- A) Ardahan Platosu B) Kaçkar Dağları
C) Orta Toroslar D) Uludağ
E) Erciyes Dağı

🎯 ÇÖZÜM

- ✓ **1.** Bilimsel bir genellemenin geçerliliğini göstermek için yalnızca benzer koşullardaki alanları değil, farklı doğal çevreleri de incelemek gerekir.
- ✓ **2.** Erzurum ve Kars çevresi ile Ardahan Platosu; yükselti, iklim ve doğal bitki örtüsü bakımından birbirine oldukça benzer özellikler taşır. Bu nedenle Ardahan’da yapılacak gözlem, mevcut yerel gözlemi güçlü biçimde çeşitlendirmez.
- ✓ **3.** Kaçkar Dağları, Orta Toroslar, Uludağ ve Erciyes Dağı ise farklı bölge ve çevre koşullarını temsil eder. Bu alanlarda alpin çayırların gözlenmesi, genellemenin ülke geneline yayılabilirliğini daha güçlü destekler. Bu yüzden en zayıf kanıt Ardahan Platosu olur.

SONUÇ

Yalnızca Ardahan Platosu benzer koşulları tekrar ettiği için daha zayıf kanıttır.

CEVAP: A

COĞRAFYA

BİTKİ ÖRTÜSÜ

SORU 31

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

32. Türkiye’de bazı akarsuların denize döküldükleri alanlarda geniş kıyı ovaları oluşturarak karayı denize doğru genişlettikleri görülmektedir.

Bu durum, söz konusu akarsularla ilgili aşağıdakilerden hangisinin en güçlü kanıtıdır?

- A) Havzalarındaki litolojik yapının karstik kayalardan oluştuğunun
- B) Havzalarında yüzeysel aşınım ve erozyonun şiddetli olduğunun
- C) Akım miktarlarının yıl boyunca yüksek seyrettiğinin
- D) Yatak eğimlerinin kaynak kısmından ağza doğru düzenli azaldığının
- E) Denge profiline ulaşarak yataklarını derine aşındırma gücünü kaybettiklerinin

ÇÖZÜM

- ✓ **1.** Akarsuyun denize döküldüğü yerde geniş kıyı ovaları oluşturması, bol miktarda alüvyon taşıyıp ağız kesiminde biriktirdiğini gösterir.
- ✓ **2.** Bu kadar geniş bir birikim alanının oluşabilmesi için akarsuyun havzasında yüzeysel aşınım ve erozyonun güçlü olması gerekir. Çünkü ağızda biriken malzeme, önce havzada aşındırılıp taşınmıştır.
- ✓ **3.** Bu nedenle verilen durumun en güçlü kanıtı, havzada aşınım ve erozyonun şiddetli olmasıdır. Diğer seçenekler bu oluşumu doğrudan ve en güçlü biçimde açıklamaz.

★ SONUÇ

Geniş kıyı ovaları, akarsuyun bol alüvyon taşıdığına; bunun da havzada yüzeysel aşınım ve erozyonun şiddetli olduğuna en güçlü kanıttır.

CEVAP: B

COĞRAFYA

AKARSULAR

SORU 32

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

33. Yeryüzünün şekillenmesinde etkili olan dış kuvvetler, bulundukları alanda doğrudan etki gösterebildikleri gibi, başka bir jeomorfolojik süreci harekete geçirerek dolaylı yoldan da etki yapabilirler.

Buna göre, Türkiye'deki aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda rüzgârların bu dolaylı etkisinin temel rol oynadığı söylenebilir?

- A) Mersin'deki Cennet ve Cehennem obrukları
- B) Konya – Karapınar çevresindeki kumul tepeleri
- C) Balıkesir'deki Kapıdağ Yarımadası
- D) Denizli'deki Pamukkale travertenleri
- E) Samsun'daki Bafra Deltası

çözüm

- ✓ **1.** Rüzgârlar bazı yer şekillerini doğrudan oluşturur; bazı yer şekillerinde ise dalga ve kıyı akıntılarını harekete geçirerek dolaylı rol oynar.
- ✓ **2.** Kapıdağ Yarımadası, eski bir adanın dalga ve kıyı akıntılarının getirdiği birikim malzemeleriyle ana karaya bağlanması sonucu oluşmuş bir kıyı şeklidir.
- ✓ **3.** Dalga ve kıyı akıntılarının temel enerjisi rüzgârlardan geldiği için burada rüzgârın dolaylı etkisi belirleyicidir. Diğer seçeneklerde ise ya rüzgârın doğrudan etkisi vardır ya da başka dış kuvvetler baskındır.

SONUÇ

Rüzgârların dolaylı etkisinin en belirgin örneği, dalga ve akıntılar aracılığıyla oluşan Kapıdağ Yarımadası'dır.

CEVAP: C

COĞRAFYA

KIYI ŞEKİLLERİ

SORU 33

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

34. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Haritada koyu renkle gösterilen alanlarda yaygın olarak bulunan toprak türü ve bu toprakların oluşum özelliğiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Kireç taşı üzerinde geliştiklerinden demir oksit oranları yüksektir.
- B) Eğimin fazla olduğu yamaçlarda oluştuklarından ufalanmış iri materyaller barındırırlar.
- C) Akarsuların taşıdığı materyallerin birikmesiyle oluştukları için horizon yapısı göstermezler.
- D) Yarı kurak iklim bölgelerinde, killi göl tortulları üzerinde geliştiklerinden kurak dönemde derin çatlaklar oluştururlar.
- E) Gür çayır bitki örtüsü altında geliştiklerinden organik madde bakımından Türkiye'nin en zengin yerli topraklarıdır.

ÇÖZÜM

- ✓ 1. Haritadaki koyu renkli alanlar, akarsuların ağız kesimleri, delta ovaları ve akarsu taşkın ovaları gibi geniş birikim (alüvyal) ovaları ve kıyı ovalarını temsil etmektedir. Bu alanlarda alüvyal topraklar yaygın olarak görülür.
- ✓ 2. Alüvyal topraklar, akarsular tarafından taşınan malzemelerin birikim (sedimentasyon) alanlarında çökmesiyle oluşur. Genç ve taşınmış topraklardır; oluşumları henüz devam ettiği için horizon (katman) gelişimi belirgin değildir.
- ✓ 3. Seçenekleri değerlendirelim:
A şıkkı terra rossa (kireçtaşı üzerinde kırmızı topraklar), B şıkkı kolüvyal (yamaç moloz) topraklar, D şıkkı vertisoller (grumusol), E şıkkı ise çernozem (çayır) toprakları ile ilgilidir. C seçeneği, alüvyal toprakların oluşum özelliğini doğru olarak ifade etmektedir.

SONUÇ

Haritadaki alanlarda yaygın olan toprak türü alüvyal topraklardır. Akarsuların taşıdığı materyallerin birikmesiyle oluştukları için horizon yapısı belirgin değildir.

CEVAP: C

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

35. Aşağıdaki tabloda Türkiye nüfusunun 2007, 2015 ve 2023 yıllarındaki geniş yaş gruplarına göre oransal dağılımı verilmiştir.

Yıl	0-14 Yaş Grubu (%)	15-64 Yaş Grubu (%)	65 ve Üzeri Yaş Grubu (%)
2007	26,4	66,5	7,1
2015	24,0	67,8	8,2
2023	21,4	68,3	10,3

Yalnızca tabloda verilen bilgilerden faydalanılarak, Türkiye nüfusu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplam nüfus miktarında yıllara göre istikrarlı bir artış yaşanmıştır.
- B) Nüfusun demografik yapısı belirgin bir yaşlanma eğilimi göstermektedir.
- C) Çalışma çağındaki nüfusun oransal büyüklüğü her dönemde en fazladır.
- D) Nüfus piramidinin tabanını oluşturan çocuk nüfusun payı daralmaktadır.
- E) Ülke nüfusunun ortanca yaşı yıllar içinde yükselmektedir.

ÇÖZÜM

- ✓ 1. Tablo yalnızca nüfusun yaş gruplarına göre oransal dağılımını göstermektedir; toplam nüfus miktarına ilişkin doğrudan bir veri vermemektedir.
- ✓ 2. 0-14 yaş grubunun oranı azalırken 65 ve üzeri yaş grubunun oranı artmaktadır. Bu durum nüfusun yaşlandığını gösterir. Ayrıca 15-64 yaş grubu her üç yılda da en yüksek orana sahiptir.
- ✓ 3. Bu nedenle B, C, D ve E seçeneklerine tabloda verilen oranlardan ulaşılabilir. Ancak toplam nüfus miktarının istikrarlı biçimde arttığı bilgisi oranlardan çıkarılamaz.

SONUÇ

Tablodan yalnızca yaş gruplarının oranları yorumlanabilir; toplam nüfus miktarının yıllara göre artıp artmadığı söylenemez.

CEVAP: A

COĞRAFYA

NÜFUS

SORU 35

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

36. Türkiye’de son çeyrek asırda kentleşme, eğitim seviyesinin yükselmesi ve kadınların iş hayatına daha fazla katılması gibi faktörlerin etkisiyle doğurganlık oranları düşmüştür; buna bağlı olarak nüfus artış hızı belirgin bir azalma eğilimine girmiştir.

Bu demografik sürecin aynı yönde devam etmesi durumunda, Türkiye’nin sosyoekonomik yapısı ve nüfus özelliklerinde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Sosyal güvenlik kurumlarının ekonomik giderlerinde artış yaşanması
- B) Nüfus piramidinin tabanını oluşturan çocuk yaş grubunun daralması
- C) Nüfusun yaşlanmasına bağlı olarak ortanca yaşın yükselmesi
- D) Ülke genelinde aritmetik nüfus yoğunluğunun azalma sürecine girmesi
- E) Demografik yatırımlara duyulan ihtiyacın azalması

ÇÖZÜM

- ✓ 1. Doğurganlığın azalması ve nüfus artış hızının yavaşlaması genellikle nüfusun yaşlanmasına yol açar. Buna bağlı olarak çocuk nüfusun payı azalır, yaşlı nüfus artar ve ortanca yaş yükselir.
- ✓ 2. Nüfus yaşlandıkça sosyal güvenlik ve yaşlı nüfusa yönelik harcamalar artma eğilimi gösterir; ayrıca çocuk nüfus payı azaldıkça okullaşma, doğumla ilgili genişleme ve çocuk odaklı hizmetler gibi bazı demografik yatırımlara duyulan ihtiyaç görece olarak azalır.
- ✓ 3. Doğurganlığın azalması ve nüfus artış hızının yavaşlaması, ülke genelinde aritmetik nüfus yoğunluğunun azalma sürecine gireceği anlamına gelmez. Nüfus yoğunluğu toplam nüfusa ve yüz ölçümüne bağlıdır; toplam nüfus düşmeye başlamadıkça, artış hızı yavaş olsa bile yoğunluk artmaya devam edebilir veya yüksek seyredebilir.

SONUÇ

Doğurganlığın azalması; çocuk nüfus payının daralması, ortanca yaşın yükselmesi ve yaşlı nüfusa bağlı giderlerin artması gibi sonuçlar doğurur. Ancak bu süreç tek başına ülke genelinde aritmetik nüfus yoğunluğunun azalmaya başlayacağını göstermez.

CEVAP: D

COĞRAFYA

NÜFUS

SORU 36

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

37. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de sanayileşme hızını aşarak gerçekleşen hızlı kentleşme sürecinin mekânsal sonuçlarından biri değildir?

- A) Kuruluşunda kent dışında yer alan sanayi tesislerinin zamanla kentsel yerleşim dokusu içinde kalması
- B) Kentin dış çeperlerinde alt yapıdan yoksun ve denetimsiz yerleşim alanlarının hızla genişlemesi
- C) Kentsel arazi kullanımında konut, ticaret ve sanayi alanlarının kesin sınırlarla ayrıldığı homojen bölgelerin oluşması
- D) Kentsel çekim alanının büyümesiyle, yakın çevredeki kırsal yerleşmelerin zamanla kentsel forma entegre olması
- E) Yoğun göç alan büyükşehirlerde, sosyo-kültürel farklılıkların yansıdığı mekânsal ayrışmaların belirginleşmesi

ÇÖZÜM

- ✓ 1. Türkiye’de sanayileşmeden daha hızlı gerçekleşen kentleşme, çoğu zaman plansız büyüme doğurmuştur. Bu süreçte sanayi alanları zamanla kentin içinde kalabilir, çeperlerde altyapısız yerleşmeler oluşabilir ve yakın kırsal alanlar kentsel yapıya katılabilir.
- ✓ 2. Yoğun göç alan büyükşehirlerde sosyo-ekonomik ve kültürel farklılıklar mekâna da yansır; bu nedenle mekânsal ayrışmalar belirginleşebilir.
- ✓ 3. Ancak hızlı ve düzensiz kentleşmede arazi kullanımı genellikle iç içe geçmiş, düzensiz ve karmaşık bir yapı gösterir. Konut, ticaret ve sanayi alanlarının kesin sınırlarla ayrıldığı homojen bölgeler daha çok planlı kentleşmenin sonucudur. Bu nedenle doğru cevap **C** seçeneğidir.

SONUÇ

Hızlı kentleşmenin mekânsal sonucu; düzensiz büyüme, çeperlerde plansız yerleşme ve işlevlerin iç içe geçmesidir. Kesin sınırlarla ayrılmış homojen bölgeler beklenmez.

CEVAP: C

COĞRAFYA

KENTLEŞME

SORU 37

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

? SORU

38. Doğal çevre şartları göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisi arazinin potansiyeliyle uyumsuz, yanlış kullanımına örnek gösterilemez?

- A) Çukurova'nın alüvyal toprakları üzerinde ağır sanayi tesislerinin yoğunlaşması
- B) Batı Karadeniz'de taşkın riski yüksek geniş vadi tabanlarının yerleşime açılması
- C) Taşeli Platosu'nun karstik ve engebeli arazilerinde kıl keçisi yetiştiriciliğinin yapılması
- D) İç Anadolu'da eğimli yamaçlardaki tarım arazilerinin eğim doğrultusunda sürülmesi
- E) Doğu Karadeniz'de gür orman örtüsünün tahrip edilerek yeni tarım alanları açılması

ÇÖZÜM

- ✓ **1.** Soru, arazinin potansiyeliyle uyumsuz (yanlış kullanım) örneği gösterilemeyecek seçeneği, yani araziyle doğal şartların uyumlu olduğu kullanımı sormaktadır.
- ✓ **2.** A, B, D ve E seçenekleri yanlış arazi kullanımına örneklerdir: Verimli alüvyal ovalar tarım için korunmalı, taşkın riski yüksek vadi tabanları yerleşim için risklidir, eğimli yamaçların eğim doğrultusunda sürülmesi erozyonu hızlandırır, Doğu Karadeniz'de gür orman örtüsünün tahrip edilerek tarım alanı açılması çevresel açıdan zararlı bir kullanımdır.
- ✓ **3.** Taşeli Platosu karstik, engebeli ve parçalı bir araziye sahiptir. Bu tür doğal koşullarda kıl keçisi yetiştiriciliği, geleneksel ve araziye uygun bir ekonomik faaliyettir. Bu nedenle yanlış kullanım örneği değildir.

SONUÇ

Karstik ve engebeli Taşeli Platosu'nda kıl keçisi yetiştiriciliği, arazinin doğal potansiyeliyle uyumludur. Bu nedenle yanlış kullanım örneği gösterilemeyen seçenek C'dir.

CEVAP:

COĞRAFYA

ARAZİ KULLANIMI

SORU 38

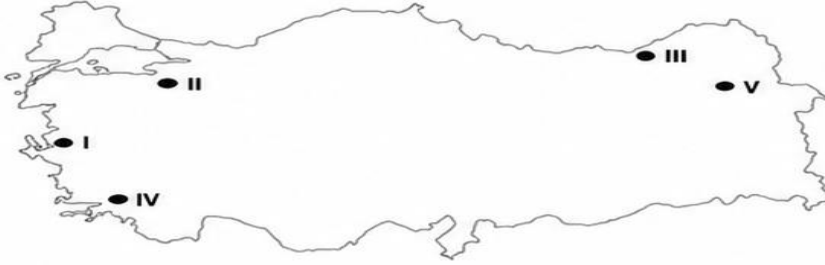
NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

39. Beşerî ve ekonomik özelliklerine göre oluşturulan işlevsel bölgeler, zaman zaman mekânsal olarak birbiriyle örtüşebilir. Özellikle bazı merkezler; sahip oldukları ulaşım ağları, tarihî birikimleri ve yatırım potansiyelleri sayesinde birden fazla ekonomik fonksiyonu aynı anda barındırarak “karma fonksiyonlu bölge” özelliği gösterir.

Buna göre yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen alanlardan hangileri, sahip olduğu işlevler dikkate alındığında hem “sanayi”, hem “ticaret” hem de “turizm” bölgesi sınırları içinde yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

ÇÖZÜM

Karma fonksiyonlu bölgeler; sanayi, ticaret ve turizm fonksiyonlarının aynı anda güçlü olduğu alanlardır.

- **I:** İzmir – Sanayi (liman, organize sanayi), ticaret (liman ve lojistik), turizm (Çeşme, Kuşadası, Efes vb.) → Uygun
- **II:** İstanbul – Sanayi (Avrupa Yakası sanayi bölgeleri), ticaret (uluslararası finans, liman, ticaret merkezi), turizm (tarihi ve kültürel turizm) → Uygun
- **III:** Samsun çevresi – Sanayi ve ticaret gelişmiş olsa da turizm görelisi olarak sınırlıdır. → Uygun değil
- **IV:** Antalya çevresi – Turizm çok güçlü, ticaret gelişmiştir; ancak sanayi sınırlıdır. → Uygun değil
- **V:** Doğu Anadolu – Ne sanayi, ne ticaret, ne de turizm üçlüsü birlikte güçlüdür. → Uygun değil

SONUÇ

Karma fonksiyonlu (sanayi + ticaret + turizm) özellik gösteren alanlar **I** ve **II**'dir.

DOĞRU CEVAP

A) I ve II

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

40. Türkiye’de fiziki ve beşerî coğrafya özelliklerinin incelendiği bir arazi çalışmasında şu iki farklı durum tespit edilmiştir:

- I. Datça Yarımadası’nda yeryüzünün birçok yerinde doğal olarak yetişmeyen, yalnızca bu dar ekolojik alana özgü bir hurma türünün varlığı.
- II. Edremit Körfezi ve çevresinde, tarım arazilerinin neredeyse tamamen zeytin ağaçlarına ayrıldığı ve yöre ekonomisinin büyük ölçüde bu ürüne dayandığı.

Bu iki durum, coğrafya literatüründe sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileriyle ifade edilir?

- A) Relikt – Polikültür
- B) Endemik – Monokültür
- C) Klimaks – Plantasyon
- D) Endemik – İntansif tarım
- E) Kozmopolit – Monokültür

ÇÖZÜM

I. durumda: Belirli bir alana özgü, doğal olarak yalnızca orada yetişen hurma türü → **Endemik** türdür.

II. durumda: Tarım arazilerinin neredeyse tamamının tek bir ürüne (zeytin) ayrılması → **Monokültür tarım** anlayışıdır.

- **Endemik:** Belirli bir alanda doğal olarak yetişen ve yalnızca o alanda görülen bitki/ hayvan türleri.
- **Monokültür:** Geniş alanlarda tek bir ürünün yetiştirilmesi.

SONUÇ

I. Endemik, II. Monokültür → Doğru eşleştirme **B** şıkkıdır.

DOĞRU CEVAP

B) Endemik – Monokültür

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

41. Türkiye’de hayvancılık politikalarının temel amacı; et ve süt üretiminde yıllara göre görülen rekor dalgalanmalarını en aza indirmek ve birim hayvandan alınan verimi maksimum düzeye çıkarmaktır. Bu doğrultuda geleneksel mera (ekstansif) hayvancılığından, modern besi ve ahır (intensif) hayvancılığına geçiş hızlandırılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye’de intensif hayvancılık uygulamalarının yaygınlaşmasıyla beklenen yapısal sonuçlardan veya bu sürece ait temel özelliklerden biri değildir?

- A) Üretim miktarındaki artışın temel stratejisi olarak yetiştirilen toplam hayvan sayısının çoğaltılması
- B) Tüketim pazarı olan büyükşehirlere yakın yörelerde, iklimden bağımsız büyük ölçekli besi çiftliklerinin yoğunlaşması
- C) Hayvan beslenmesinde doğada kendiliğinden yetişen kaba yemler yerine, besin değeri yüksek kesif (sanayi) yem kullanımının artması
- D) Et ve süt verimi düşük olan yerli hayvan ırklarının melezleme yoluyla ıslah edilerek kültür ırklarının yaygınlaştırılması
- E) Et ve süt üretiminde doğal çevre koşullarına bağlılığın kırılarak yıllar arası üretim istikrarsızlığının ortadan kalkması

ÇÖZÜM

İntensif hayvancılık, daha az alanda daha fazla verim elde etmeyi hedefler. Bunun için teknoloji, **yem kalitesi, ıslah ve modern işletme yöntemleri** kullanılır.

- ✓ **B) Doğru:** İntensif hayvancılıkta, pazar olan büyükşehirlere yakın bölgelerde modern besi ve ahır işletmeleri yoğunlaşır.
- ✓ **C) Doğru:** Doğal meralardaki kaba yem yerine, besin değeri yüksek kesif (sanayi) yem kullanımı artar.
- ✓ **D) Doğru:** Verimi düşük yerli ırklar, melezleme ile ıslah edilerek kültür ırkları yaygınlaştırılır.
- ✓ **E) Doğru:** İklim ve doğal koşullara bağımlılık azalır; üretim yıl içinde ve yıllar arasında daha istikrarlı hale gelir.
- ✗ **A) Yanlış:** İntensif hayvancılıkta amaç, toplam hayvan sayısını artırmak değil; **daha az sayıda hayvandan daha fazla verim almaktır (verimlilik artışı)**. Yani hayvan sayısını çoğaltmak temel strateji değildir.

SONUÇ

A şıkkı, intensif hayvancılığın temel amacı ve sonuçlarıyla uyumlu **değildir**.

DOĞRU CEVAP

A) Üretim miktarındaki artışın temel stratejisi olarak yetiştirilen toplam hayvan sayısının çoğaltılması

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

42. Türkiye’de sanayi tesislerinin yer seçiminde; ham maddeye yakınlık, enerji kaynaklarına kolay ulaşım, tüketim merkezlerine) yakınlık ve gelişmiş ulaşım ağı gibi çeşitli faktörler etkilidir.

Buna göre, aşağıda verilen sanayi tesisi ve bu tesisin kuruluş yerinin belirlenmesinde etkili olan temel faktör eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Karadeniz Ereğli Demir-Çelik Fabrikası – Enerji kaynağına yakınlık
- B) Samsun Bakır İzabe Tesisleri – Ham maddeye yakınlık
- C) Adapazarı Otomotiv Fabrikaları – Pazara yakınlık ve ulaşım
- D) Turhal Şeker Fabrikası – Ham maddeye yakınlık
- E) İzmit Petrol Rafinerisi – Ulaşım olanakları

ÇÖZÜM

Sanayi tesislerinin yer seçiminde etkili olan başlıca faktörler;

- Ham maddeye yakınlık
- Enerji kaynaklarına yakınlık
- Pazara (tüketime) yakınlık
- Ulaşım ve liman olanaklarıdır.

A) **Karadeniz Ereğli Demir-Çelik Fabrikası** – Enerji kaynağına yakınlık
✓ **Doğru:** Ereğli’de taşkömürü (Zonguldak havzası) bulunduğu için enerji kaynağına yakındır.

B) **Samsun Bakır İzabe Tesisleri** – Ham maddeye yakınlık
✗ **Yanlış:** Samsun’da bakır cevheri çıkarımı yoktur. Tesisin kuruluşunda **liman ve ulaşım olanakları** (iç bölgelere ve deniz yoluna bağlantı) etkilidir, ham maddeye yakınlık değil.

C) **Adapazarı Otomotiv Fabrikaları** – Pazara yakınlık ve ulaşım
✓ **Doğru:** Hem İstanbul gibi büyük pazara yakındır hem de ulaşım ağı gelişmiştir.

D) **Turhal Şeker Fabrikası** – Ham maddeye yakınlık
✓ **Doğru:** Şeker pancarı üretim alanı olan Tokat ovasına (Turhal ovası) yakındır.

E) **İzmit Petrol Rafinerisi** – Ulaşım olanakları
✓ **Doğru:** Ham petrolün deniz yoluyla taşınmasına ve ürünlerin dağıtımına uygun konumdadır (liman, boru hattı, kara ve demir yolu).

SONUÇ

Yanlış eşleştirme **B** seçeneğindedir.

DOĞRU CEVAP

B) Samsun Bakır İzabe Tesisleri – Ham maddeye yakınlık

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

43. Türkiye’de tarım ürünlerinin üretim miktarları ve bölgesel dağılışları; uygulanan tarım politikaları, sulama projeleri ve çiftçi tercihleri gibi faktörlere bağlı olarak yıllar içinde değişiklik gösterebilmektedir.

2025 TÜİK verileri dikkate alındığında, aşağıdaki tarım ürünü ve bu ürünün üretim miktarında ilk sırada yer alan il eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Kayısı - Mersin
- B) Fındık - Samsun
- C) Pamuk – Adana
- D) Elma – Isparta
- E) Kırmızı mercimek – Şanlıurfa

ÇÖZÜM

- 1 Soru 2025 TÜİK verilerine göre değerlendirilmektedir.
- 2 Kayısı üretiminde ilk sırada Mersin yer aldığından ‘Kayısı – Mersin’ eşleştirmesi doğru kabul edilir.
- 3 Fındık üretiminde Samsun üst sıralarda yer aldığından bu eşleştirme doğru kabul edilir.
- 4 Pamuk üretiminde ilk sırada Adana değil başka bir il yer aldığından ‘Pamuk – Adana’ eşleştirmesi **yanlıştır**.
- 5 Elma – Isparta ve Kırmızı mercimek – Şanlıurfa eşleştirmeleri doğru kabul edilir.

SONUÇ

Yanlış eşleştirme ‘**Pamuk - Adana**’ olduğundan doğru seçenek **C**’dir.

CEVAP: C

COĞRAFYA

TARIM

SORU 43

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

44. Türkiye’de uygulanan bölgesel kalkınma projelerinin sınırları; değişen sosyo-ekonomik hedefler, ulaşım entegrasyonları ve bölgesel ihtiyaçlar doğrultusunda zaman zaman güncellenmektedir. Bu güncellemeler sonucunda bazı illerimiz birden fazla projenin çalışma alanına dâhil edilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, hem Yeşilırmak Havzası Gelişim Projesi (YHGP) hem de Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) sınırları içerisinde yer alan ortak illerden biri değildir?

- A) Amasya B) Çorum C) Ordu
D) Samsun E) Tokat

ÇÖZÜM

- 1** Yeşilırmak Havzası Gelişim Projesi (YHGP) kapsamındaki temel iller: Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat’tır.
- 2** Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) kapsamındaki iller arasında Amasya, Çorum, Ordu, Samsun ve Tokat da yer almaktadır.
- 3** Her iki proje kapsamında ortak olan iller: Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat’tır.
- 4** Bu nedenle ortak il olmayan seçenek Ordu’dur.

SONUÇ

YHGP ve DOKAP kapsamında ortak olmayan il Ordu’dur.

CEVAP: C

COĞRAFYA

BÖLGESEL KALKINMA

SORU 44

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

45. Türkiye'nin maden ihracatı gelirleri içerisinde en büyük paya sahip olan yer altı zenginliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bor mineralleri B) Krom C) Mermer
D) Bakır E) Linyit

ÇÖZÜM

1. Türkiye'nin maden ihracatında işlenmiş ve blok doğal taşlar önemli yer tutar.
2. Seçenekler içinde ihracat gelirlerinde en yüksek payı sağlayan yer altı zenginliği mermerdir.
3. Bor mineralleri stratejik öneme sahiptir; krom ve bakır da ihraç edilir; linyit ise daha çok iç tüketimde kullanılır.

SONUÇ

Maden ihracat gelirlerinde en büyük pay mermerdedir.

CEVAP: C

COĞRAFYA

MADENLER

SORU 45

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

46. Türk Ceza Hukuku'na hâkim olan temel ilkeler ve ceza sorumluluğu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ceza hukukunda kıyas yapılması yasaktır; kanunda suç olarak tanımlanmayan bir fiil, benzerlikten yola çıkılarak cezalandırılmaz.
- B) Türk Ceza Kanunu'na göre, sağır ve dilsizlerde tam ceza ehliyeti yaşı 18 yaşının doldurulmasıyla başlar.
- C) Ceza kanunlarının, suçun işlendiği tarihten sonra yürürlüğe giren ve sanığın lehine olan hükümleri geçmişe uygulanır.
- D) Suçta ve cezada kanunilik ilkesi gereği, idarenin düzenleyici işlemleriyle (yönetmelik, genelge vb.) suç ve ceza konulamaz.
- E) Ceza sorumluluğunun şahsiliği ilkesi uyarınca, hiç kimse başkasının işlediği bir fiilden dolayı sorumlu tutulamaz.

DOĞRU CEVAP: **B**

ÇÖZÜM

B seçeneği yanlıştır. Türk Ceza Kanunu'na göre sağır ve dilsizlerde ceza ehliyeti bakımından özel yaş hükümleri uygulanır. TCK m.33 uyarınca 18 yaşını doldurmuş olup 21 yaşını doldurmamış olanlar hakkında da yaş küçüklüğüne ilişkin indirimli hükümler uygulanır. Bu nedenle sağır ve dilsizlerde tam ceza ehliyeti 18 yaşın doldurulmasıyla değil, 21 yaşın doldurulmasıyla kabul edilir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN DOĞRU?

- ✓ A) Ceza hukukunda kıyas yasağı vardır; kanunda suç sayılmayan fiil, benzetmeyle cezalandırılmaz.
- ✓ C) Suçun işlendiği tarihten sonra yürürlüğe giren sanığın lehine hükümler geçmişe uygulanır.
- ✓ D) Suçta ve cezada kanunilik ilkesi gereği, idarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.
- ✓ E) Ceza sorumluluğu şahsidir; kimse başkasının fiilinden dolayı sorumlu tutulamaz.

Anahtar Kavramlar:

Kanunilik İlkesi

•

Lehe Kanun

•

Cezaların Şahsiliği

•

TCK m.33

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

47. Hukukun dalları arasındaki ayrım dikkate alındığında; devletin egemenlik gücüne dayanarak bireylerle veya diğer devletlerle olan ilişkilerini düzenleyen “Kamu Hukuku” bölümleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ceza Hukuku
- B) Yargılama Hukuku
- C) İdare Hukuku
- D) Vergi Hukuku
- E) Devletler Özel Hukuku

DOĞRU CEVAP: E

ÇÖZÜM

E seçeneği doğrudur. Ceza Hukuku, Yargılama Hukuku, İdare Hukuku ve Vergi Hukuku kamu hukuku dalları arasında yer alır. Buna karşılık Devletler Özel Hukuku, adı üzerinde özel hukuk alanında değerlendirilir. Bu alan, yabancılık unsuru taşıyan özel hukuk ilişkilerini düzenlediği için kamu hukukunun bölümleri arasında gösterilemez.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN DOĞRU?

- A) Ceza Hukuku, devletin cezalandırma yetkisine dayandığı için kamu hukuku dalıdır.
- B) Yargılama Hukuku, yargı faaliyetlerini ve usul kurallarını düzenlediğinden kamu hukukundadır.
- C) İdare Hukuku, idarenin kuruluş ve işleyişini düzenleyen bir kamu hukuku dalıdır.
- D) Vergi Hukuku, devletin vergilendirme yetkisini düzenlediği için kamu hukuku kapsamındadır.

Anahtar Kavramlar:

Kamu Hukuku

Özel Hukuk

Devletler Özel Hukuku

Hukukun Dalları

SORU

48. 1982 Anayasası ve Siyasi Partiler Kanunu hükümleri dikkate alındığında, siyasi partilerle ilgili aşağıda verilen ifadelerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

- A) Siyasi partilerin kapatılması davasında, dava açma yetkisi münhasıran Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına ait olup, kapatma kararı Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile verilebilir.
- B) Siyasi partilere üye olabilmek için otuz Türk vatandaşı tarafından kurulmuş olma şartı aranırken; milletvekillerinin, görev süreleri içinde başka bir siyasi partiye üye olmaları durumunda milletvekillikleri kendiliğinden düşer.
- C) Anayasa Mahkemesi, temelli kapatılan bir siyasi partinin kapatılmasına beyan veya eylemleriyle sebep olan kurucuları dahil üyelerine, gerekçeli kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve denetçisi olamayacakları yönünde siyaset yasağı getirir.
- D) Yükseköğretim öğretim elemanlarının siyasi partilere üye olabilmeleri ancak merkez organlarında görev almaları şartıyla mümkündür; bu kişilerin partiye üye olmaları, üniversitelerindeki akademik görevlerini sona erdirmez.
- E) Siyasi partiler, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ya da Türk uyruğunu olmayan gerçek ve tüzel kişilerden maddi yardım aldıkları takdirde, Anayasa Mahkemesi tarafından dava şartı aranmaksızın doğrudan ve temelli olarak kapatılır.

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM

B seçeneğindeki ifade **kesin olarak yanlıştır**. Çünkü iki ayrı hüküm hukukî olarak sorunludur: (1) Siyasi partilere üye olabilmek için aranan üyelik şartı ile bir siyasi partinin en az otuz Türk vatandaşı tarafından kurulması şartı farklı hususlardır. Üyelik için Anayasa ve Siyasi Partiler Kanunu’nda böyle bir “otuz kişi” şartı yoktur. (2) Milletvekillerinin görev süresi içinde başka bir siyasi partiye geçmeleri veya başka bir partiye üye olmaları milletvekilliğini kendiliğinden düşürmez. Bu nedenle B seçeneği açıkça yanlıştır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN DOĞRU?

- A) Kapatma davasını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açar; kapatma kararları Anayasa Mahkemesi tarafından nitelikli çoğunlukla verilir.
- C) Temelli kapatma kararına sebep olan kurucular ve üyeler için beş yıllık siyaset yasağı öngörülebilir.
- D) Yükseköğretim öğretim elemanlarının siyasi parti üyeliğine ilişkin özel kurallar vardır; üyelik, akademik görevi kendiliğinden sona erdirmez.
- E) Yabancı kaynaklı mali yardım siyasi partiler bakımından ağır yaptırım doğuran bir yasaktır.

**Anahtar
Kavramlar:**

Siyasi Partiler

Kamu Hukuku

Anayasa Mahkemesi

Milletvekilliği

Siyaset Yasağı

SORU

49. Yarı doğrudan demokrasi, halkın egemenliğini bizzat kullandığı doğrudan demokrasi ile temsilcileri aracılığıyla kullandığı temsili demokrasi arasında bir sentezdir.

Buna göre;

- I. Referandum (Halk oylaması)
- II. Halk girişimi
- III. Halk vetosu
- IV. Temsilcilerin azli

Yukarıda verilen yarı doğrudan demokrasi araçlarından hangisi ya da hangileri Türk Anayasa hukukunda düzenlenmiş ve günümüzde uygulanmaktadır?

- A) I ve II B) Yalnız I C) II, III ve IV
D) I, III ve IV E) I, II ve III

DOĞRU CEVAP: **B**

ÇÖZÜM

Doğru cevap B seçeneğidir. Türk Anayasa hukukunda yarı doğrudan demokrasi araçları içinde günümüzde düzenlenmiş ve uygulanan araç referandumdur (halkoylaması). Buna karşılık halk girişimi, halk vetosu ve temsilcilerin azli kurumları Türk Anayasa hukukunda düzenlenmemiştir. Bu nedenle yalnız I numaralı ifade doğrudur.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ?

- II) Halk girişimi, vatandaşların belli sayıya ulaşarak doğrudan kanun teklifi veya anayasa değişikliği süreci başlatabilmesi kurumudur; Türk Anayasa hukukunda yoktur.
- III) Halk vetosu, yasama organınca kabul edilen bir işlemin halk oyuyla reddedilebilmesini ifade eder; Türk hukukunda düzenlenmemiştir.
- IV) Temsilcilerin azli (geri çağırma), seçilmiş temsilcilerin görev süresi dolmadan halk tarafından görevden alınmasıdır; Türk Anayasa hukukunda uygulanmaz.

Bu yüzden II, III ve IV'ü içeren seçenekler yanlıştır.

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

50. 1982 Anayasası'na göre, görevleriyle ilgili suç işledikleri iddia edilen Cumhurbaşkanı yardımcılar ve bakanlar hakkında TBMM tarafından "Meclis Soruşturması" açılmasına karar verilebilmesi ve bu kişilerin "Yüce Divan'a sevk edilebilmesi için aranan gizli oylama karar yeter sayıları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Üye tamsayısının salt çoğunluğu – Üye tamsayısının beşte üçü
- B) Üye tamsayısının salt çoğunluğu – Üye tamsayısının üçte ikisi
- C) Üye tamsayısının beşte üçü – Üye tamsayısının üçte ikisi
- D) Üye tamsayısının üçte ikisi – Üye tamsayısının beşte üçü
- E) Üye tamsayısının salt çoğunluğu – Üye tamsayısının salt çoğunluğu

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM

Doğru cevap C seçeneğidir. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı yardımcılar ve bakanlar hakkında TBMM üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önerge ile soruşturma açılması istenebilir. Ancak Meclis soruşturması açılmasına karar verilmesi, TBMM üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyunu gerektirir. Soruşturma sonucunda ilgili kişinin Yüce Divan'a sevkine karar verilebilmesi için ise TBMM üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyu aranır. Bu nedenle doğru sıralama 'beşte üç – üçte iki'dir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ?

- A) İlk karar yeter sayısı yanlıştır; soruşturma açılması için salt çoğunluk değil, beşte üç gizli oy gerekir.
- B) Yüce Divan için üçte iki doğru olsa da ilk aşamadaki salt çoğunluk ifadesi yanlıştır.
- D) Karar yeter sayıları ters verilmiştir; önce beşte üç, sonra üçte iki aranır.
- E) Her iki aşamada da salt çoğunluk aranmaz; ikinci aşamada üçte iki gerekir.

Anahtar Kavramlar:

Meclis Soruşturması • Gizli Oylama • TBMM • Yüce Divan • Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar

KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

51. 1982 Anayasası'na göre Milli Güvenlik Kurulu (MGK) ile ilgili;

- I. Cumhurbaşkanının katılmadığı toplantılara Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlık eder.
- II. Jandarma Genel Komutanlığı ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı kurulun üyeleri arasında yer alır.
- III. Kurulun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının görüşleri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.
- IV. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulur ve teşkilat yapısı düzenlenir.

yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve III C) I ve IV
D) II, III ve IV E) I, III ve IV

DOĞRU CEVAP: E

ÇÖZÜM:

Doğru cevap E seçeneğidir. I, III ve IV numaralı ifadeler doğru kabul edilir. I. ifade doğrudur; Cumhurbaşkanının katılmadığı MGK toplantılarına Cumhurbaşkanı yardımcısı başkanlık eder. III. ifade doğrudur; Kurulun gündemi, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının görüşleri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir. IV. ifade de doğrudur; Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir. Buna karşılık II. ifade yanlıştır.

DİĞER İFADELER NEDEN YANLIŞ?

- I) Doğru.** Cumhurbaşkanının katılmadığı MGK toplantılarına Cumhurbaşkanı yardımcısı başkanlık eder.
- III) Doğru.** Kurulun gündemi, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının görüşleri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.
- IV) Doğru.** MGK Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.
- II) Yanlıştır.** MGK üyeleri arasında Hava Kuvvetleri Komutanı yer alır; ancak Jandarma Genel Komutanı yer almaz. Bu nedenle ifade bütünüyle yanlıştır.

Bu nedenle doğru seçenek E (I, III ve IV) olmaktadır.

KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

52. 1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemelerin üyelerinin seçimi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yargıtay'ın tüm daire üyeleri Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) tarafından seçilir.
- B) Danıştay üyelerinin dörtte üçü Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK), dörtte biri ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.
- C) Anayasa Mahkemesi üyelerinin üç üyesi Cumhurbaşkanı tarafından oniki üyesi TBMM Genel Kurulu tarafından seçilir.
- D) Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Başkanı, Anayasa Mahkemesi tarafından kendi üyeleri arasından görevlendirilir.
- E) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını, Yargıtay Genel Kurulunun göstereceği adaylar arasından Cumhurbaşkanı seçer.

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM

Doğru cevap C seçeneğidir. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi on beş üyeden oluşur. Bu üyelerin üçü Türkiye Büyük Millet Meclisi, on ikisi ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilir. Bu nedenle C seçeneğinde yer alan 'üç üyesi Cumhurbaşkanı tarafından, on iki üyesi TBMM Genel Kurulu tarafından seçilir' ifadesi ters çevrilmiş olduğundan yanlıştır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN DOĞRU?

- A) Yargıtay üyeleri Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçilir.
- B) Danıştay üyelerinin dörtte üçü HSK, dörtte biri Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.
- D) Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Anayasa Mahkemesince kendi üyeleri arasından görevlendirilir.
- E) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Genel Kurulunun göstereceği adaylar arasından Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

Anahtar Kavramlar:

Anayasa Mahkemesi • Yargıtay • Danıştay • Uyuşmazlık Mahkemesi • HSK

KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

53. İdare hukukunun genel özellikleri ile ilgili olarak hazırlanan;

- I. Tedvin edilmemiş (derlenmemiş), dağınık bir hukuk dalıdır.
- II. Genç, dinamik ve içtihadi bir nitelik taşır.
- III. İdare ile bireyler arasındaki uyuşmazlıklarda kural olarak 'eşitlik' ilkesi hakimdir.
- IV. Temel amacı kamu yararını gerçekleştirmektir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I, III ve IV B) II ve III C) I ve II
D) I, II, III ve IV E) I, II ve IV

DOĞRU CEVAP: E

ÇÖZÜM

Doğru cevap E seçeneğidir. I, II ve IV numaralı ifadeler doğrudur. İdare hukuku tedvin edilmemiş, dağınık yapı bir hukuk dalıdır; ayrıca genç, dinamik ve büyük ölçüde içtihatlarla gelişen bir niteliğe sahiptir. Temel amacı da kamu yararını gerçekleştirmektir. Buna karşılık III numaralı ifade yanlıştır. Çünkü idare ile bireyler arasındaki ilişkilerde ve uyuşmazlıklarda kural olarak tam eşitlik değil, idarenin kamu gücünden kaynaklanan üstünlüğü ve ayrıcalıkları söz konusudur.

DİĞER İFADELER NEDEN YANLIŞ?

- **I) Doğru.** İdare hukuku tek bir kanunda toplanmış değildir; dağınık bir yapı gösterir.
- **II) Doğru.** İdare hukuku gelişen ihtiyaçlara göre değişen, canlı ve içtihatlarla şekillenen bir alandır.
- **III) Yanlıştır.** İdare ile birey arasında kural olarak özel hukuk anlamında eşitlik değil, kamu gücüne dayalı üstünlük ilişkisi vardır.
- **IV) Doğru.** İdare hukukunun nihai amacı kamu yararını sağlamaktır.
- Bu nedenle doğru seçenek E (I, II ve IV) olmaktadır.

Anahtar Kavramlar:

İdare Hukuku • Kamu Yararı • İçtihadi Nitelik • Tedvin Edilmemişlik • Kamu Gücü

KPSS-3
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 98. maddesinde memurluğu sona erdiren haller açıkça düzenlenmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi memurluğu sona erdiren durumlardan biri değildir?

- A) Görevden uzaklaştırma
- B) Memurluğa alınma şartlarından birinin kaybedilmesi
- C) Bağdaşmazlık
- D) Çekilmiş sayılma (Müstafi)
- E) Memurluktan çekilme (İstifa)

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM

Doğru cevap A seçeneğidir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 98. maddesinde memurluğu sona erdiren hâller arasında memurluktan çekilme, çekilmiş sayılma, memurluğa alınma şartlarının kaybedilmesi gibi durumlar yer alır. Buna karşılık görevden uzaklaştırma, memurun görevinden geçici olarak uzaklaştırılmasını ifade eden bir tedbirdir; memurluk statüsünü kendiliğinden sona erdirmez. Bu nedenle memurluğu sona erdiren durumlardan biri değildir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN DOĞRU?

- **B)** Memurluğa alınma şartlarından birinin kaybedilmesi, DMK m.98'de memurluğu sona erdiren nedenler arasındadır.
- **C)** Bağdaşmazlık hâli, memurlukla bağdaşmayan bir durum oluşturduğunda memurluğun sona ermesine yol açabilir.
- **D)** Çekilmiş sayılma (müstafi), kanunda memurluğu sona erdiren hâllerden biridir.
- **E)** Memurluktan çekilme (istifa), memurluğu sona erdiren açık nedenlerden biridir.

Anahtar Kavramlar:

DMK m.98

Görevden
UzaklaştırmaMemurluğun
Sona ErmesiÇekilmiş
Sayılma

İstifa

SORU

55. Aşağıdakilerden hangisi Kayseri'nin 2027 Türk Dünyası Kültür Başkenti seçilmesiyle ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Unvanın verilmesinde TÜRKSOY'un karar süreci etkili olmuştur.
- B) Kayseri, Türk dünyasının kültürel buluşma noktalarından biri olarak öne çıkarılmıştır.
- C) Bu unvan, Türk dünyası ülkeleri arasında kültürel iş birliğini ve ortak miras bilincini güçlendirmeyi amaçlayan çalışmalarla ilişkilidir.
- D) Kayseri, bu unvanı UNESCO Dünya Miras Komitesi tarafından almıştır.
- E) Şehrin tarihi mirası ve kültürel zenginliği bu süreçte vurgulanmıştır.

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM

Doğru cevap D seçeneğidir. Kayseri'nin 2027 Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edilmesi, UNESCO Dünya Miras Komitesi tarafından değil, Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı TÜRKSOY tarafından yürütülen süreç sonucunda gerçekleşmiştir. Bu nedenle D seçeneğinde yer alan bilgi yanlıştır. Diğer seçeneklerde ise Kayseri'nin tarihi mirasının, kültürel zenginliğinin ve Türk dünyasıyla kültürel bağlarını güçlendirecek rolünün vurgulandığı doğru biçimde ifade edilmiştir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN DOĞRU?

- A) Unvanın verilmesi sürecinde TÜRKSOY'un kararı belirleyici olmuştur.
- B) Kayseri, Türk dünyasının önemli kültürel buluşma merkezlerinden biri olarak öne çıkarılmıştır.
- C) Unvan, Türk dünyası içinde kültürel iş birliği ve ortak miras bilincini güçlendirme amacı taşır.
- E) Kayseri'nin tarihi birikimi ve kültürel zenginliği bu unvanda özellikle vurgulanmıştır.

Anahtar Kavramlar: TÜRKSOY • Kayseri • Türk Dünyası Kültür Başkenti • Kültürel İş Birliği • Tarihi Miras

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

56. Osmanlı Devleti'nde astronomi ve matematik alanında önemli çalışmaları olan Ali Kuşçu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Semerkant Medresesi'nde Uluğ Bey'in öğrencisi olmuştur.
- B) Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın elçisi olarak Fatih Sultan Mehmet ile görüşmüştür.
- C) İstanbul'un enlem ve boylamını ölçmüş, güneş saati yapmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nde kurulan ilk rasathane olan "İstanbul Rasathanesi"ni kurmuştur.
- E) Fatih Sultan Mehmet'in daveti üzerine İstanbul'a gelerek Ayasofya Medresesi'nde müderrislik yapmıştır.

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM

Doğru cevap D seçeneğidir. Ali Kuşçu, Osmanlı'da astronomi ve matematik alanında önemli çalışmalar yapmış, Fatih döneminde İstanbul'a gelerek Ayasofya Medresesi'nde müderrislik yapmıştır. İstanbul'un enlem ve boylamının belirlenmesi ile güneş saati yapımı gibi çalışmaları da bilinmektedir. Ancak İstanbul Rasathanesi'ni kuran kişi Ali Kuşçu değil, XVI. yüzyılda yaşayan Takiyüddin'dir. Bu nedenle D seçeneğindeki bilgi yanlıştır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN DOĞRU?

- **A)** Uluğ Bey'in yanında yetişmiş olması Ali Kuşçu'nun ilmî gelişiminde önemli rol oynamıştır.
- **B)** Uzun Hasan'ın elçisi olarak Fatih ile görüşmesi tarihî kaynaklarda yer alan doğru bir bilgidir.
- **C)** İstanbul'un koordinatlarını belirleme ve güneş saati yapma çalışmaları Ali Kuşçu'ya aittir.
- **E)** Fatih'in davetiyle İstanbul'a gelmiş ve Ayasofya Medresesi'nde müderrislik yapmıştır.

Anahtar Kavramlar: Ali Kuşçu • Uluğ Bey • Takiyüddin • İstanbul Rasathanesi • Ayasofya Medresesi

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

57. 3 Mart 2026 tarihinde tedavi gördüğü hastanede 78 yaşında hayatını kaybeden; “Osmanlı İmparatorluğu’nda Alman Nüfuzu”, “İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı” ve “Gazi Mustafa Kemal Atatürk” gibi Türk tarih yazımına yön veren çok sayıda akademik çalışmaya imza atan, Topkapı Sarayı Müzesi eski başkanı dünyaca ünlü duayen tarihçimiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halil İnalcık B) İlber Ortaylı
C) Kemal Karpat D) Fuat Sezgin
E) Doğan Kuban

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM

Doğru cevap B seçeneğidir. Soruda verilen eserler, Topkapı Sarayı Müzesi eski başkanlığı görevi ve 78 yaşında vefat eden duayen tarihçi nitelendirmesi İlber Ortaylı’yı işaret etmektedir. “Osmanlı İmparatorluğu’nda Alman Nüfuzu”, “İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı” ve “Gazi Mustafa Kemal Atatürk” adlı eserler İlber Ortaylı’nın önemli çalışmalarındandır. Bu nedenle doğru cevap B’dir.

Not: Sorudaki tarih ifadesi kamuoyundaki haberlerle tam örtüşmese de verilen ayırt edici bilgiler doğru cevabı açık biçimde göstermektedir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ?

- **A)** Halil İnalcık önemli bir Osmanlı tarihçisidir; ancak soruda verilen eserler ve Topkapı Sarayı Müzesi başkanlığı bilgisi ona ait değildir.
- **C)** Kemal Karpat modern Türk siyasi ve sosyal tarihiyle tanınır; sorudaki profil ile örtüşmez.
- **D)** Fuat Sezgin daha çok İslam bilim tarihi çalışmalarıyla bilinir.
- **E)** Doğan Kuban mimarlık tarihi ve sanat tarihi alanında öne çıkar.

Anahtar Kavramlar:

- İlber Ortaylı • Topkapı Sarayı Müzesi • İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı
• Gazi Mustafa Kemal Atatürk • Osmanlı Tarihi

TÜRKİYE GENELİ

KPSS-3

SORU ÇÖZÜMÜ

DOĞRU CEVAP:

B

SORU

58. NASA ve Avrupa Uzay Ajansı iş birliğiyle planlanan; Mars yüzeyinden toplanan kaya, toprak ve atmosfer örneklerinin Dünya'ya getirilmesini amaçlayan uzay programı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Artemis
B) Mars Sample Return
C) Starship
D) Lunar Gateway
E) JUICE

ÇÖZÜM

Doğru cevap B seçeneğidir. Mars Sample Return, NASA ile Avrupa Uzay Ajansı'nın iş birliği çerçevesinde planlanan ve Mars yüzeyinden toplanan kaya, toprak ve atmosfer örneklerini Dünya'ya getirmeyi amaçlayan programdır. Perseverance aracı tarafından toplanan örneklerin ilerleyen aşamalarda Dünya'ya ulaştırılması hedeflenmektedir. Bu nedenle doğru cevap B'dir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ?

- **A)** Artemis, Ay'a dönüş ve Ay çevresi görevlerine odaklanan programdır.
- **C)** Starship, SpaceX tarafından geliştirilen uzay aracı/ sistemidir; Mars örnek dönüş programının adı değildir.
- **D)** Lunar Gateway, Ay yörüngesinde kurulması planlanan uzay istasyonudur.
- **E)** JUICE, Jüpiter'in buzlu uydularını incelemek için geliştirilen Avrupa Uzay Ajansı görevidir.

Anahtar Kavramlar:

Nasa • ESA • Mars Sample Return • Perseverance • Mars Örnekleri

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

59. 2025 Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görülen Macar yazar László Krasznahorkai'nin Türkçeye çevrilen ve en bilinen eserlerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeytanın Tangosu B) Beyaz Kale
C) Karamazov Kardeşler D) Dönüşüm
E) İnce Memed

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM

Doğru cevap A seçeneğidir. László Krasznahorkai'nin uluslararası alanda en bilinen ve Türkçeye de çevrilen eserlerinden biri "Şeytanın Tangosu"dur. Diğer seçeneklerde yer alan "Beyaz Kale" Orhan Pamuk'a, "Karamazov Kardeşler" Dostoyevski'ye, "Dönüşüm" Kafka'ya ve "İnce Memed" Yaşar Kemal'e aittir.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ?

- B) Beyaz Kale, Orhan Pamuk'un romanıdır.
- C) Karamazov Kardeşler, Fyodor Dostoyevski'nin eseridir.
- D) Dönüşüm, Franz Kafka'nın eseridir.
- E) İnce Memed, Yaşar Kemal'in romanıdır.

Anahtar Kavramlar:

László Krasznahorkai

• Şeytanın Tangosu

• Nobel Edebiyat Ödülü

• Macar Edebiyatı

TÜRKİYE GENELİ KPSS-3 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

60. Orta Doğu'da yaşanan gerilimlerde sıkça gündeme gelen Hürmüz Boğazı, Basra Körfezi'nden dünya pazarlarına yapılan enerji taşımacılığı açısından stratejik öneme sahiptir.

Buna göre, Hürmüz Boğazı aşağıdaki deniz alanlarından hangilerini birbirine bağlamaktadır?

- A) Kızıldeniz ile Akdeniz
- B) Basra Körfezi ile Umman Körfezi
- C) Karadeniz ile Ege Denizi
- D) Hazar Denizi ile Basra Körfezi
- E) Aden Körfezi ile Kızıldeniz

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM

Doğru cevap B seçeneğidir. Hürmüz Boğazı, Basra Körfezi'ni Umman Körfezi'ne ve oradan da Umman Denizi üzerinden açık denizlere bağlayan stratejik su yoludur. Bu nedenle enerji taşımacılığı bakımından dünya ticaretinde çok önemli bir geçiş noktasıdır.

DİĞER ŞIKLAR NEDEN YANLIŞ?

- **A)** Kızıldeniz ile Akdeniz, Süveyş Kanalı aracılığıyla bağlantılıdır; Hürmüz Boğazı ile ilgili değildir.
- **C)** Karadeniz ile Ege Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazları üzerinden birbirine bağlanır.
- **D)** Hazar Denizi kapalı bir iç denizdir; Basra Körfezi ile doğal bir boğaz bağlantısı yoktur.
- **E)** Aden Körfezi ile Kızıldeniz, Babülmendep Boğazı ile bağlantılıdır.

Anahtar Kavramlar:

Hürmüz Boğazı • Basra Körfezi • Umman Körfezi • Enerji Taşımacılığı • Stratejik Geçiş